

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení využití dotačních prostředků na podporu rozvoje vybraných obcí
Svazku obcí mikroregionu Hlučínska

Evaluation of the Use of Subsidies for the Development Support of the Selected
Municipalities of the Union of Microregion Hlučínsko Development

Student: Radim Ludvík

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Poledníková, Ph.D.

Ostrava 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student:

Radim Ludvík

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Zhodnocení využití dotačních prostředků na podporu rozvoje vybraných
obcí Svazku obcí mikroregionu Hlučínska
Evaluation of the Use of Subsidies for the Development Support of the
Selected Municipalities of the Union of Microregion Hlučínsko
Development

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretická východiska rozvoje regionů a obcí
  3. Analýza dotačních příležitostí podpory rozvoje obcí
  4. Zhodnocení využití dotačních prostředků ve vybraných obcích Svazku obcí mikroregionu Hlučínska v období let 2007-2018
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing, 2010. 203 s. ISBN 978-80-7431-038-6.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2017. 656 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

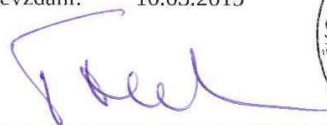
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Poledníková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

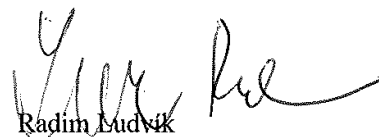

_____
doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

_____
prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně s využitím zdrojů uvedených v seznamu použité literatury.

V Ostravě dne 07. 05. 2019

Radim Budvík

Poděkování

Děkuji paní Ing. Evě Poledníkové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné rady a připomínky při vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1	ÚVOD	5
2	Teoretická východiska rozvoje regionů a obcí	7
2.1	Teoretické vymezení regionu a obce	7
2.1.1	Teoretické vymezení regionu	7
2.1.2	Teoretické vymezení obce.....	10
2.1.3	Klasifikace územních statistických jednotek	11
2.2	Regionální rozvoj	13
2.2.1	Vymezení regionálního rozvoje	13
2.2.2	Teorie regionálního rozvoje	14
2.2.3	Podpora regionálního rozvoje v ČR.....	15
2.3	Regionální politika	17
2.3.1	Legislativní a institucionální rámec regionální politiky.....	18
2.3.2	Cíle a koncepce regionální politiky.....	20
2.3.3	Nástroje regionální politiky.....	21
2.4	Regionální politika EU	22
2.4.1	Význam a principy regionální politiky EU	22
2.4.2	Regionální politika EU v programovém období 2007-2013	24
2.4.3	Regionální politika EU v programovém období 2014-2020.....	25
2.4.4	Regionální politika EU po roce 2020	26
2.5	Východiska rozvoje obce.....	27
2.5.1	Rozvojové rozhodování obce	28
2.5.2	Nástroje rozvoje obce	30
2.5.3	Financování rozvoje obcí	31
2.5.4	Vymezení pojmu mikroregion v ČR	33
2.5.5	Financování mikroregionů	35
3	Analýza dotačních příležitostí podpory rozvoje Svazku obcí mikroregionu Hlučínska... 38	
3.1	Socioekonomická charakteristika Svazku obcí mikroregionu Hlučínska	38
3.1.1	Základní charakteristika mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska	38
3.1.2	Svazek obcí mikroregionu Hlučínska-východ	44
3.1.3	Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko-západ.....	45
3.2	Socioekonomická charakteristika vybraných obcí mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska	47
3.2.1	Vybrané obce Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko - západ	53
3.3	Dotační příležitosti pro podporu rozvoje obcí	59

3.3.1	Nadnárodní úroveň	59
3.3.1	Národní úroveň	68
3.3.2	Krajská úroveň	72
4	Zhodnocení využití dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska v letech 2007-2018	74
4.1	Analýza čerpání dotací vybraných obcí mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska v období 2007-2018	74
4.1.1	Čerpání dotačních prostředků v obci Kravaře	74
4.1.2	Čerpání dotačních prostředků v obci Hlučín	79
4.1.3	Čerpání dotačních prostředků v obci Bolatice	83
4.1.4	Čerpání dotačních prostředků v obci Štěpánkovice	88
4.1.5	Čerpání dotačních prostředků v obci Oldřišov	90
4.2	Souhrnné zhodnocení využití dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska	92
4.2.1	Zhodnocení využití dotačních prostředků podle počtů realizovaných projektů. 93	
	ZÁVĚR	99
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	101
	SEZNAM ZKRATEK	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Mikroregion představuje sdružení obcí, které vzniká na základě jejich dobrovolného rozhodnutí. V České republice se sdružují převážně obce venkovského charakteru. V rámci mikroregionu obce mezi sebou vzájemně spolupracují a díky této spolupráci dochází k regionálnímu rozvoji. Obce řeší společné problémy, probíhá také výměna informací a zkušeností. Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie (EU), mají obce větší možnosti čerpání finančních prostředků z evropských fondů představující nástroje regionální politiky EU. Regionální politika cílí na regiony a města Evropské unie, klade si za cíl podporu méně rozvinutých regionů a zlepšení kvality života občanů. Na tyto činnosti slouží fondy EU, ze kterých jsou poskytovány dotace, které mají snížit rozdíly v rozvoji regionů Evropské unie. Obce můžou pro svůj rozvoj získat také dotace národní, které jsou vypláceny ze státního rozpočtu, a dotace krajské, které jsou poskytovány příslušným krajským úřadem, pod jehož správu daná obec spadá.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení využití čerpání dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Svazek obcí Hlučínska v období 2007-2018.

První obsahová kapitola bakalářské práce obsahuje teoretická východiska podpory rozvoje vybraných obcí. Nejprve je vymezen pojem region, následuje klasifikace územních samosprávných jednotek a je objasněna problematika pojmů, které souvisí s rozvojem regionu. Dále je definován regionální rozvoj a regionální politika. Poslední část této kapitoly se věnuje z obecného hlediska financování mikroregionu.

Druhá obsahová kapitola se v první části věnuje socioekonomické charakteristice mikroregionu Svazek obcí Hlučínska. Je zde popsána historie mikroregionu a jeho založení, včetně vize, cíle a organizační struktury. Následně jsou charakterizovány členské obce mikroregionu Svazku obcí Hlučínska a jejich práva a povinnosti, které vyplývají z členství. Další částí kapitoly je analýza dotačních příležitostí podpory rozvoje mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska.

Třetí obsahová kapitola se zaměřuje na analýzu a zhodnocení využití národních a evropských dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska v letech 2007-2018. Jsou zde obsažena dvě programová období, a sice programové období 2007-2013 a programové období 2014-2020. Byly osloveny všechny obce mikroregionu, konečný vzorek tvoří pět obcí. Analýza se zabývá výši dotací, které jednotlivé obce získaly, do jaké oblasti byla podpora směřována a kolik projektů bylo

celkem realizováno a z jakých zdrojů byly spolufinancovány. Analýza se také zabývá informovaností obcí o možnostech čerpání dotačních prostředků na jejich rozvoj a výhodami a nevýhodami dotačního systému.

Bakalářská práce vychází z české odborné knižní literatury, čerpá informace z internetových stránek a elektronických publikací. Třetí a čtvrtá kapitola vychází z interních materiálů, které poskytly jednotlivé obecní úřady obcí mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska. Tato bakalářská práce využívá metody deskripce, analýzy, syntézy a komparace.

2 Teoretická východiska rozvoje regionů a obcí

V současné době je problematika rozvoje regionů a obcí v popředí zájmů a je velmi rozsáhlá. V následující kapitole je proto nejprve definován pojem region, který je dle zákona o podpoře regionálního rozvoje vymezován z několika různých pohledů. S regionálním rozvojem velmi úzce souvisí regionální politika, která se snaží eliminovat regionální disparity a zvyšovat socioekonomickou úroveň regionů. Disparity, v překladu nerovnost, různost, rozdílnost, jsou věcí přirozenou a mohou mít pozitivní, neutrální či nežádoucí vliv na rozvoj regionů. Disparity bývají často jednostranně chápány pouze ve smyslu negativním, to jako problém. Na druhou stranu mohou být disparity také považovány za kladné, pak jedná se o silné stránky regionu.

2.1 Teoretické vymezení regionu a obce

Dle zákona č.248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje je pojem region definován jako územní celek, který je vymezen územními obvody krajů, okresů, obcí či také sdružení obcí.¹

Pojem region je používán z různých hledisek. Rozlišuje se geografické hledisko, funkční hledisko, podle účelu, na základě konzistentnosti uskutečňovaných aktivit, podle ekonomické výkonnosti, podle zákona České republiky č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje a z pohledu regionální politiky Evropské unie.

2.1.1 Teoretické vymezení regionu

Dle *geografického hlediska* je *region* vymezen jako část území, které je charakterizováno souborem přírodních a socioekonomických prvků a vazeb. Charakterem, lokalizací, uspořádáním a rozsahem integrace se vytváří prostorová struktura s vnitřními vazbami, kterými se toto území odlišuje od ostatních prostorových jednotek. Za přirozený region označujeme vztahově provázaný územní celek, kde probíhá územní dělba funkcí mezi centrem a zázemím. Územní celky však nejsou vztahově zcela uzavřeny. Přirozené regiony uvnitř daného státu se značně liší velikostí populace, což je způsobeno odlišnou velikostí a významem jejich jader. Lze říci, že v praxi existují i jiné funkce, integrující

---

¹ Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje: Sbírka zákonů České republiky[online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

populaci a sociální a ekonomické procesy v daném území. Při zkoumání je vždy nutné rozlišovat jaká geografická úroveň je srovnávána mikroregionální, meziregionální a makroregionální.

Mikroregion je charakterizován jako územní celek malého rozsahu, který může vzniknout např. dobrovolným sdružením obcí, které společně usilují o ekonomický a sociální rozvoj. V ČR můžeme za mikroregion označit úroveň bývalých okresů.

Mezoregion zahrnuje širší funkční vztahy. Mezoregion je taktéž důležitý pro obchodní vztahy. V České republice (ČR) se za mezoregiony obvykle označují vyšší územní samosprávné celky.

Za *makroregion* se považuje region velkého rozsahu. Členění na makroregiony se používá převážně ve velkých státech. V případě České republiky je za makroregion považováno celé území státu.

Z hlediska funkčního hovoříme o *funkčních regionech*, které vznikají na základě vazeb mezi bydlištěm a pracovištěm obyvatel. Navzájem jsou propojeny sítěmi-dopravní infrastruktura pozemní, vodní cesty nebo i letecké spojení. Čím více jsou tyto sítě kvalitnější, tím lepší jsou podmínky pro vyšší kvalitu regionu. Kvalitu života v regionech České republiky je vhodné měřit nebo hodnotit pomocí vhodných existujících statistických podkladů. Z hlediska hodnocení kvality života je tedy vhodné zaměřit se zejména na oblasti sociální, ekonomickou, společensko-politickou a environmentální. Vyvážená sociální a kulturní infrastruktura vytváří základní předpoklad pro rovnocenné životní podmínky pro všechny obyvatele ČR a napomáhá k vytváření sociálních jistot, vzdělání i možnosti rozvoje životního stylu a životních šancí.²

Podle účelu lze regiony rozdělit na administrativní a účelové. *Administrativní* regiony jsou vytvářeny pro potřeby organizace a také k výkonu veřejné správy. Takto však vznikají regiony umělé, které však ne vždy odpovídají skutečným procesům a vztahům, které existují v daném území. Do administrativních regionů řadíme okresy, kraje a také regiony soudržnosti. Takovéto rozdělení umožňuje řízení správní činnosti státu, kdy existují hierarchické vztahy. *Účelové* regiony jsou vytvářeny pro řešení určitých problémů. Mezi tyto problémy můžeme zařadit strukturální ekonomickou zaostalost regionu, kvalitu

---

² JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6. s. 15

životního prostředí, ochranu přírodních lokalit atd. Uvedené regiony mohou být zřízeny dočasně.

Další členění regionu je na základě *konzistentnosti* uskutečňovaných aktivit, kdy členíme regiony na homogenní a heterogenní. *Homogenní* regiony jsou charakterizovány vztahem k určitým zvoleným kritériím a jsou stejnorodé. Mezi tyto kritéria patří znaky geografické, např. morfologie terénu, klima. Další znak, který charakterizuje homogenní region, může být převažující způsob využití území. Pro *heterogenní* regiony platí vzájemné propojení základních územních jednotek, které jsou různě velké. Tyto jednotky se navzájem liší úrovní občanské a technické vybavenosti. Současně jsou tyto regiony propojeny intenzivními, specificky charakterizovanými vztahy.

Z hlediska *ekonomické výkonnosti* dělíme regiony na růstové, stagnující a problémové. Růstové regiony jsou charakteristické zejména budováním nových výrobních odvětví a služeb. Tyto regiony jsou přitažlivé pro podnikatelské aktivity, protože často přinášejí velmi dobré podmínky a příležitosti. Velmi často zde vznikají malé a střední podniky, což přináší vytvoření nových pracovních míst. Ve stagnujících regionech nedochází z ekonomického hlediska k výraznějším změnám. Problémové regiony jsou charakteristické dlouhodobě nízkou ekonomickou výkonností. Častým jevem je vyliďňování regionu, klesá kvalifikační struktura. Patří zde regiony postižené strukturálními otřesy, často dochází k útlumu činnosti výrobních podniků, může také dojít k útlumu celých výrobních odvětví. Strukturální otřesy bývají časté v době ekonomické krize, dochází k útlumu činnosti některých podniků a firem, zvyšuje se nezaměstnanost.

V roce 2000 byl v ČR přijat zákon č.248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, který dělí regiony na 4 typy – strukturálně postižené regiony, hospodářsky slabé regiony, venkovské regiony a ostatní regiony. *Strukturálně postižené regiony* jsou regiony postižené hlubšími deformacemi, panuje zde vysoká míra nezaměstnanosti, značná část odvětví průmyslu je utlumována. *Hospodářsky slabé regiony* produkují nízký ekonomický výkon, z toho plyne, že obyvatelé regionů mají nízké příjmy a nízkou kupní sílu. Typickým znakem je podprůměrná vybavenost výrobními faktory. *Venkovské regiony* se vyznačují nízkou hustotou zalidnění a charakterizuje je vyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství. Mezi ostatní regiony řadíme regiony, které vyžadují podporu z jiných důvodů. Lze konstatovat, že se jedná o strukturálně postižené regiony *specifického typu*.

2.1.2 Teoretické vymezení obce

Obec je podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku, který je vymezen hranicí území obce. Obec je dále vymezena jako veřejnoprávní korporace, která hospodáří s vlastním majetkem, má vlastní finanční prostředky a sestavuje vlastní rozpočet. Obec má postavení právnické osoby, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem vyjádřený v zákonech a v jiných právních předpisech. Za předpokladu, že obec splňuje stanovená kritéria, může nést i označení město. Zákon o obcích také upravuje zvláštní kategorii měst označenou jako územně členěná statutární města, jimiž jsou zvláště významná města, která upravují své vnitřní poměry statutem. Jejich správa je odlišná od ostatních měst a to především samosprávou městských částí.³

Působnost obce

Působností obce se rozumí právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, ve kterých obec realizuje svoji pravomoc. Pravomocí se rozumí souhrn oprávnění, kterými je obec vybavena, a právních povinností, které jsou obci uloženy pro potřeby plnění jejich úkolů. Podle právní úpravy mohou obce vedle samostatné působnosti vykonávat i působnost přenesenou. Odlišení a správné pochopení samostatné a přenesené působnosti je nezbytným předpokladem pro výkon činnosti orgánů obce.

V rámci samostatné působnosti vykonává obec vlastní samosprávu, spravuje svoje záležitosti samostatně v souladu s příslušnými zákony a obecně závaznými právními předpisy. Takto chápána obecní samospráva není státní správou, ale správou plně příslušejícím obcím jako veřejnoprávními korporacím. V rámci samostatné působnosti obec podle zákona o obcích, pečuje v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů.

Přenesená působnost obce znamená výkon státní správy příslušným obecním úřadem. Jedná se například o tyto úkoly – evidence obyvatel, působnost stavebního nebo

---

³ Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje: Sbírka zákonů České republiky[online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

matričního úřadu apod. Tímto stát přenáší na obec povinnost zabezpečit plnění určitých úkolů, které jinak náleží státu. V rámci přenesené působnosti se obce rozdělují do třech stupňů, které se liší rozsahem výkonu státní správy:

- obce se základním rozsahem výkonu přenesené působnosti,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce s rozšířenou působností.

K výkonu samostatné a přenesené působnosti musí obec disponovat potřebným množstvím finančních prostředků. Tyto prostředky obci plynou jednak v podobě daňových výnosů, či podílu z daňových výnosů, z vlastní činnosti.

2.1.3 Klasifikace územních statistických jednotek

Od roku 2004 je Česká republika členem Evropské unie (EU), která mimo jiné vytváří také regionální politiku. Pro účely této politiky se využívá členění regionů dle NUTS (Nomenclature of Units for Territorial Statistics) – Nomenklatura územních statistických jednotek, představující jednotnou strukturu územních jednotek. Tento systém zavedl Statistický úřad Evropské unie (-EUROSTAT). Toto rozdělení slouží ke statistickému sledování a zpracovávání sociální a ekonomické situace v jednotlivých regionech, a je důležité pro využívání evropských fondů v rámci regionální politiky Evropské unie.

Kritériem řazení do jednotlivých úrovní NUTS je počet obyvatel. V tabulce 2.1 je uveden minimální a maximální počet obyvatel, podle kterého se území řadí do příslušné úrovně NUTS.

Tabulka 2.1 Klasifikace NUTS dle počtu obyvatel

Úroveň	Minimální počet obyvatel	Maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: Euroskop.cz: Správní členění (systém NUTS) [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>

Tabulka 2.2 uvádí členění území České republiky dle klasifikace NUTS.

Tabulka 2.2. Klasifikace územních samosprávných jednotek v České republice

Územní jednotky		
NUTS	Územní jednotka	Počet
NUTS 0	Stát	1
NUTS I	Území státu	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
Lokální jednotky		
LAU	Územní jednotka	Počet
LAU 1	Okresy	77
LAU 2	Obce	6258

Zdroj: Euroskop.cz: Správní členění (systém NUTS) [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>

Zvláštním typem regionu je *euroregion*, který se vyznačuje formou nejkomplexnější příhraniční spolupráce místních samospráv či regionálních samospráv. Jsou utvářeny mezi členskými zeměmi EU, ale i mezi členskými a nečlenskými zeměmi. Vznik Euroregionů je motivován především snahou o společné řešení konkrétních problémů obyvatel, kteří v nich žijí. Euroregiony jsou také častými příjemci prostředků ze strukturálních a investičních fondů EU (ESIF). V začátcích kladly euroregiony důraz na hospodářskou spolupráci, dnes se snaží sbližovat evropské země ve společenském a

kulturním životě. Dále pak příhraniční spolupráce probíhá při řešení otázek životního prostředí, rozvoje dopravní infrastruktury, cestovního ruchu a ekonomiky.⁴

2.2 Regionální rozvoj

Regionální politika a regionální rozvoj spolu velmi úzce souvisí, protože právě implementace regionální politiky napomáhá k regionálnímu rozvoji. Regionální politika využívá k podpoře regionálního rozvoje celou řadu nástrojů. Teorie regionálního rozvoje jsou vytvářeny již desítky let a procházejí vývojem, stejně jako samotné pojetí regionálního rozvoje, jeho hlavních aktérů a mechanismů. Obecně je regionální rozvoj vymezován jako soubor procesů, které probíhají uvnitř regionů, a které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, environmentálních a jiných proměn regionu. Většinou se jedná o zlepšení kvantitativních, ale především kvalitativních charakteristik daného regionu. Zde je důležité odlišovat pojem rozvoje od *regionálního růstu*, který je definován jako zvýšení celkového ekonomického produktu v regionu v časovém období, kdežto v teorii regionálního rozvoje je spojován s rozvojem a zvyšováním regionálních disparit. Pozitivní proměny by měly být žádoucí a naplnění rozvoje by se mělo odvíjet od společnosti občanů žijících v daném regionu.⁵

2.2.1 Vymezení regionálního rozvoje

Regionální rozvoj je obecně vymezován jako komplex procesů, které probíhají uvnitř regionů, a které se týkají pozitivních ekonomických, environmentálních a jiných proměn regionu.⁶

K vymezení regionálního rozvoje lze využít dva přístupy, akademicko-teoretický přístup a praktický přístup. *Akademicko-teoretický přístup* pracuje s regionálním rozvojem, který v sobě prolíná ekonomii, geografii a sociologii. Základem je hledání příčinných souvislostí v rámci lokalizačních faktorů, rozmístění ekonomických činností, nerovnoměrného osídlování území. Takovýto regionální rozvoj můžeme nazvat regionální

---

⁴ JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6. s. 17

⁵ STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2. s. 21

⁶ STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2. s. 23

vědou. *Praktický přístup* a konkrétní představa o rozvoji regionu je formována na základě vnímání jednotlivých proměn aktéry. Základní směřování je pak odvislé od místních zdrojů, které jsou transformovány na rozvojové potenciály. Tento přístup se uplatňuje v činnosti krajských, městských a obecních úřadů, ale také i v oblasti soukromých společností.⁷

2.2.2 Teorie regionálního rozvoje

Teorie regionálního rozvoje jsou rozsáhlé a navazují na ekonomické teorie. Lze říci, že je můžeme rozdělit na dvě základní orientace-konvergenční a divergenční teorie. *Konvergenční teorie* vychází z neoklasického a neoliberálního paradigmatu. K regionálním rozdílům je přistupováno jako k důsledku přirozeného vývoje, regionální difference jsou chápány jako impulz k aktivaci vlastních sil. Tento přístup odmítá intervence státu. *Divergenční teorie* vychází z neokeynesovské a neomarxistické teorie, tvrdí, že trh není schopen samoregulace, vede k vytváření ekonomické nerovnováhy, což se nejvýrazněji projevuje v hospodářsky slabých regionech. Dle této teorie je nutnost zásahu státu do ekonomiky.

Podíváme-li se na teorii regionálního rozvoje podrobněji, tak lze rozdělit tuto teorii na pět základních teoretických koncepcí. Jedná se o koncepci neoklasickou, keynesiánskou, neomarxistickou, neoliberální a institucionální.

Neoklasický přístup, který byl aplikován v letech 1920-1940 byl teorií regionální rovnováhy. Za předchůdce neoklasické teorie je možné považovat tzv. lokalizační teorie. Neoklasický přístup pracuje s jednosektorovým a dvousektorovým modelem a růstovým účetnictvím. Základním konceptem bylo, že dělníci mají dojíždět za prací, byly používány nástroje zvyšující mobilitu pracovních sil.

Keynesiánský přístup probíhal v letech 1950-1975 a pracoval s teorií regionální nerovnováhy např. teorie kumulativních příčin. Tato teorie tvrdí, že pokud dochází v některém regionu k rychlejšímu růstu než v ostatních regionech, pak se tento rozdíl bude nadále kumulovat. Vláda by prostřednictvím regionální politiky měla vytvořit plán rozvoje regionu. Práce by se měla stěhovat za dělníky, měly by být vytvořeny nástroje podporující

---

⁷ WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0. s. 220

příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů. Jedná se především o různé dotace, daňové úlevy atd.

Neomarxistický přístup probíhal v letech 1970-1985 a byl typický teorií regionální nerovnováhy např. teorií nerovné směny. Tyto teorie vznikly jako reakce na tehdejší nepříznivý hospodářský vývoj ve vyspělých tržních ekonomikách. Je s podivem, že neomarxisté žádné návrhy na opatření prakticky neformulovali. V některých socialistických zemích byla však regionální politika velmi účinná, ale za cenu ztráty ekonomické výkonnosti.

Neoliberální přístup vznikl v průběhu osmdesátých a devadesátých 20. století. Tento přístup vychází z neoklasické teorie s využitím metody modelování. Důležitá je úloha trhu jako prostředku pro optimální alokaci zdrojů. Na rozdíl od neoklasiků uznávají tržní nerovnováhy a pracují s modely nedokonalé konkurence. Regionální politika podporuje malé a střední firmy, snaží se o decentralizaci kompetencí.

Institucionální přístup se datuje od roku 1980 a sleduje teorie výrobního okrsku, regulační teorie, teorie flexibilní specializace a teorie učících se regionů. Taková regionální politika by se měla zaměřit na zvyšování investic do vzdělání, podporu vzniku institucí na podporu učení, vědy a výzkumu. Dochází také k podpoře malých a středních podniků, šíření inovací.⁸

2.2.3 Podpora regionálního rozvoje v ČR

Stát formuluje svůj přístup k podpoře regionálního rozvoje, stanovuje cíle a zásady pro vypracování regionálních programů rozvoje. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020* (SRR) je dokument, který vydalo *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* a je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. V tomto dokumentu je kladen důraz na koordinační roli regionální politiky. Důležitá je vzájemná vazba s dalšími podpůrnými politikami státu, např. se sociální politikou. V rámci regionální politiky EU jde o koordinaci národních regionálních politik. Pro rozvoj regionů je důležité zachovat rovnováhu mezi sociálním, ekonomickým a environmentálním pilířem. Sladěním těchto tří pilířů se zabývá koncept, který je označován jako udržitelný rozvoj. Strategie regionálního rozvoje ČR vychází z dokumentu Evropa 2020 Strategie pro inteligentní a udržitelný růst

---

⁸ BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3. s. 46

podporující začlenění. Strategie Evropa 2020 má tři hlavní priority-inteligentní růst, růst podporující začlenění a udržitelný růst.⁹

Globálními cíly, které si Česká republika v období 2014-2020 stanovila je zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí a přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků. Mezi základní cíle patří podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů, zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů, posílit environmentální udržitelnost a optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů.

Strategie regionálního rozvoje v ČR po roce 2020

Strategie regionálního rozvoje v ČR po roce 2020 se na Ministerstvu pro místní rozvoj formuluje už od počátku roku 2017. Prioritou je, aby se podařilo sladit národní a regionální úroveň a promítnout národní priority do krajských strategií rozvoje územních obvodů krajů. Za základní komunikační kanál s regiony považuje ministerstvo systém stálých konferencí, které sdružují hlavní aktéry regionálního rozvoje v daném kraji, a podporuje regionální a národní úroveň prostřednictvím národní stálé konference. Cíle nové Strategie regionálního rozvoje ČR 21+ jsou následující

- vytvořit respektovaný národní strategický dokument v oblasti regionálního rozvoje,
- aktivně zapojit všechny relevantní partnery při tvorbě SRR, včetně promítnutí národních priorit do krajských strategií,
- vytvořit užší vazbu mezi strategickým a územním plánováním,
- při stanovení cílů a potřeb hledat portfolio zdrojů financování rozvoje regionů,
- zajistit vazbu SRR 21+ na dokument Česko 2030.

---

⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-48-regionalni-rozvoj-20180817-docx.aspx>

SRR 21+ bude dokumentem na národní úrovni, který by měl řešit problémy národního významu. Jedná se například o snižování míry regionálních rozdílů v ČR z pohledu ekonomické výkonnosti regionů, míry koncentrace sociálních problémů, o zajištění dobré kvality života obyvatel i v hospodářsky a sociálně ohrožených územích, o podporu podnikání a podnikavosti v zaostávajících územích i o rozvoj znalosti ekonomiky atd. Ambicí není řešení všech globálních výzev. SRR ČR 21+ je dokumentem vytvářeným na národní úrovni, který by měl v první řadě definovat takové úkoly, které jsou ovlivnitelné z národní úrovně, ať už přímo, vlastními aktivitami státu, nebo nepřímo tím, že stát bude iniciovat řešení, která mají v kompetenci např. kraje nebo obce. SRR 21+ stanovuje cíle regionálního rozvoje s ohledem na rozvoj státu jako celku, tak i jeho jednotlivých regionů.¹⁰

2.3 Regionální politika

Regionální politika a regionální rozvoj v České republice nemají rozsáhlou historii. V období před listopadem 1989, kdy v tehdejší Československu panovala centrálně řízená ekonomika, byla oblast regionalistiky značně opomíjena. První pokusy o formování regionální politiky v České republice byly v 90. letech 20. století, ale významný rozmach nastal v roce 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie a otevřely se možnosti čerpat finanční zdroje ze strukturálních fondů v zájmu podpory regionálního rozvoje. Regionální politika představuje soubor *intervencí, zaměřených dle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí, na podporu různých opatření, které vedou k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury*. Základní podmínkou je jasná definice priorit a koncentrace prostředků na tyto priority. Jejím významným cílem je konvergence regionů v rámci určitého územního celku a klíčovým znakem je její selektivnost, to znamená podpora vybraných problémových regionů, které výrazně zaostávají ve svém rozvoji za průměrem v míře, která je společensky uznána za nežádoucí.¹¹

---

¹⁰ Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: www.smocr.cz/data/fileBank/c05c459a-09f5-4855-82e6-131bfa92f181.pdf

¹¹ JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6. s. 40

Zjednodušeně řečeno, cílem regionální politiky je, aby jednotlivé regiony měly stejné šance a možnosti, a aby jejich demografický, hospodářský a přírodní potenciál byl plnohodnotně využit. Tato teorie vychází z myšlenky, že samotné tržní prostředky ne vždy stačí k tomu, aby byl zabezpečen vyvážený rozvoj na celém území státu. Pakliže chce stát vytvořit rovné šance pro obyvatele všech regionů, musí přijímat opatření na státní, regionální a nadnárodní úrovni, která povedou ke zmírnění regionálních rozdílů. Má-li být cílem regionální politiky snižování rozdílů mezi regiony, musí být vyjasněno v jakých oblastech. Je logické, že určitá úroveň rozdílů je přirozená a nelze ji již více snížit. Snaha o snižování rozdílů v případech, kdy se daná situace zakládá na objektivních podmínkách regionu, může být neefektivní. Správná regionální politika tedy musí být schopna disparity rozlišit a definovat reálné přístupy. V kontextu cílů regionální politiky je možné vymezit jako cílovou skupinu disparit takové, které brání využití disponibilních zdrojů v území. Konkrétní obsahové vymezení regionální politiky je dáno aktuální sociální a ekonomickou situací a jí odpovídající státní hospodářskou a sociální politikou.

2.3.1 Legislativní a institucionální rámec regionální politiky

V České republice je regionální politika zabezpečována na třech základních úrovních – státní, krajské, obecní. Jedná se o klíčové aktéry regionálního rozvoje České republiky. Na nejvyšší státní úrovni zabezpečuje regionální politiku Ministerstvo pro místní rozvoj, které lze chápat jako prostředníka mezi regionální politikou EU a národní regionální politikou. Na krajské úrovni je základní institucí *Asociace krajů České republiky*. Jedná se o zájmové sdružení právnických osob, jejímž cílem je prosazování společných zájmů krajů, zajištění rozvoje území a potřeb občanů. Obecní úroveň zastupuje *Svaz měst a obcí České republiky*, který je dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací. Hlavním cílem je obhajovat zájmy místních samospráv, a to nejen národní, ale také na evropské úrovni. Dalšími aktéry regionálního rozvoje jsou *Rozvojové agentury* s celostátní či regionální působností. Mezi ně patří např. CzechInvest, CzechTrade, CzechTourism atd.

Vláda ČR velmi důkladně sleduje a hodnotí dosaženou meziregionální úroveň, vytváří koncepci regionální politiky, stanovuje rozsah podpory státu pro regionální programy rozvoje, koordinuje prostředky strukturálních fondů EU. Dále pak schvaluje

zásadní opatření týkající se tvorby a realizace regionální politiky v České republice, navrhuje Poslanecké sněmovně parlamentu ČR rozsah prostředků státního rozpočtu k zabezpečení regionální politiky státu a případné legislativní návrhy ovlivňující regionální problematiku v ČR.

Ministerstvo pro místní rozvoj vykonává působnost ústředního orgánu státní správy ve věcech regionální politiky včetně regionální podpory podnikání, v návaznosti na to zejména

- zpracovává analýzy hodnotící rozvoj jednotlivých územních celků a návrhy na vymezení regionů se soustředěnou podporou rozvoje za strany státu,

- spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování regionální politiky státu,

- koordinuje činnost ústředních orgánů státní správy ČR,

- zajišťuje vypracování Strategie regionálního rozvoje ČR,

- zajišťuje vypracování programů regionální podpory podnikání.

Ústřední orgány státní správy v rámci svých kompetencí a rozpočtových kapitol přispívají k dosažení cílů regionální politiky, spolupracují s Ministerstvem pro místní rozvoj při vypracování programových dokumentů regionální politik. Dále také přihlížejí k situaci v jednotlivých regionech včetně stanovení regionálních kritérií a diferencované alokace prostředků v rámci odvětvových koncepcí a programů.

Obce v rámci své samostatné působnosti napomáhají při zajišťování cílů regionální politiky zejména tím, že vytvářejí podmínky pro hospodářský, sociální a kulturní rozvoj v rámci svého územního obvodu. Při tomto svém úsilí úzce spolupracují s orgány Vyšších územně samosprávných celků (VÚSC). V souladu s tímto zaměřením mohou obce zejména:

- schvalovat program rozvoje územního obvodu obce a kontrolovat jeho plnění,

- podporovat rozvoj podnikatelských aktivit ve svém územním obvodu,

- sdružovat své prostředky a síly se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování společných rozvojových záměrů sloužících potřebám více obcí,

-spolupracovat s příslušným VÚSC na přípravě a realizaci regionálního rozvojového programu regionu.¹²

Základním prostorovým východiskem pro regionální politiku ČR je článek 99 Ústavy ČR, který vytváří ústavně-právní základ pro existenci obcí a vyšších územních samosprávných celků. Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, potom zakotvuje existenci 14 těchto celků s účinností od 1. 1. 2000. Klíčovými obecnými normami jsou zákony č.128/2000 Sb., o obcích a č.129/2000 Sb., o krajích. Z hlediska věcného je zásadní zákon č.2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky (ve znění zákona č.110/2007 Sb.), tzv. kompetenční zákon, který stanoví jako ústřední orgán ve věcech regionální politiky Ministerstvo pro místní rozvoj. Nosnou normou regionální politiky je zákon č.248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který specifikuje oblasti podpory regionálního rozvoje, vybrané nástroje a působnosti hlavních subjektů. Pro vlastní realizaci regionální politiky jsou velmi důležitá usnesení vlády. Patří k nim Zásady regionální politiky ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR 2000-2006, Strategie regionálního rozvoje ČR 2007-2013. Z hlediska usměrňování rozvojových procesů je důležitá i Politika územního rozvoje ČR.¹³

2.3.2 Cíle a koncepce regionální politiky

Cílem regionální politiky je podpora vytváření pracovních míst, konkurenceschopnost firem, hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a zlepšování kvality života občanů. Regionální politika státu je různorodá, při realizaci svých cílů využívá různé postupy vůči jednotlivým regionům. Prvotním a základním cílem regionální politiky je plné využití všech výrobních faktorů, toto by mělo zajistit ekonomický růst. Velmi důležité je rozmístění firem v regionu. V začátcích regionální politiky se stát snažil o přesun pracovních sil z regionů s vysokou mírou nezaměstnanosti do míst s převahou nabídky pracovních sil. V současnosti jednoznačně převládá strategie opačná, motivace pohybu práce za pracovníky.

---

¹² ISAP: Databáze Cesta do Evropské unie [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/dul/cesty.nsf/7f723857997b924bc1257926004bd509/4b5bf13c593778208025686d004422e9?OpenDocument>

¹³ Sbírka zákonů ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/sbirka>

Ve zjednodušeném modelu lze rozlišit dva myšlenkové koncepty státní regionální politiky. První z nich můžeme pojmenovat jako *politiku růstovou*, kdy stát vytváří podmínky pro celkový hospodářský růst a předpokládá se, že s rozvojem prosperujících oblastí, dojde i k rozvoji regionů ekonomicky slabších. Často v období ekonomické konjunktury dochází ke zlepšení stavu většiny regionů, obcí. *Druhý koncept* vychází ze znalostí problémů určitých regionů a usiluje o jejich řešení. Z praktického hlediska by mělo docházet ke snižování rozdílů mezi ekonomicky slabými regiony a hospodářsky silnými územími státu. Zcela zásadní je stmelující a koordinační charakter regionální politiky ve vztahu k ostatním veřejným politikám.

2.3.3 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky vycházejí z cílů regionální politiky. Tyto cíle jsou realizovány prostřednictvím nástrojů, které lze podle jejich vztahu k ekonomice jako celku nebo působnosti na lokální úrovni rozdělit do těchto kategorií:

- makroekonomické nástroje,
- mikroekonomické nástroje,
- ostatní nástroje.

Mezi *makroekonomické nástroje* řadíme měnovou a fiskální politiku, a dále také protekcionismus. Pro fiskální politiku regionální politiky je typické přerozdělování financí státního rozpočtu. Toto přerozdělování vychází z filosofie, která je založena na progresivním zdanění příjmů a výdaje směřují k sociálně slabším. V současnosti však progresivní zdanění přestává být pravidlem, příjmová stránka státního rozpočtu je naplňována spíše formou daňových úlev podporovaným regionům, odvětvím a podnikům. Monetární politika je realizována centrální bankou, která svojí politikou ovlivňuje množství peněz v oběhu a tím se snaží dosáhnout nízké míry inflace. V rámci monetární politiky dochází k možnosti jednoduššího získání úvěru v pro dané regiony. Mezi makroekonomické nástroje patří také protekcionismus, jedná se např. o uvalení dovozních limitů a cel na produkty vyráběné v upadajících regionech.

Mikroekonomické nástroje – ovlivňování rozhodování ekonomických subjektů o jejich lokalizaci, mezi které mimo jiné patří relokační pracovní síly, což znamená např. částečná úhrada nákladů na stěhování, na dojíždění za prací atd.

Mezi *ostatní nástroje* řadíme administrativní nástroje a institucionální nástroje. Vyskytují se však ojediněle nebo výjimečně.

Taktéž lze nástroje regionální politiky rozdělit na finanční a nefinanční. Mezi *nefinanční nástroje* můžeme zařadit administrativní nástroje, institucionální nástroje, věcné a jiné nefinanční nástroje. Patří zde různé legislativní úpravy regionální politiky, administrativní opatření, využívání zdrojů EU, poskytování služeb poradenského charakteru atd. *Finanční nástroje* obsahují neinvestiční a investiční pobídky, kapitálové podílnictví, daňová zvýhodnění, rozpočtová zvýhodnění atd. V praxi se nejvíce osvědčily zvýhodněné úrokové podmínky a investiční dotace.¹⁴

2.4 Regionální politika EU

Jedním z hlavních cílů Evropské unie je snaha o snižování rozdílů v *hospodářské, sociální a environmentální* úrovni regionů a členských států. S tím souvisí zvyšování prostředků určených k postupnému vyrovnávání ekonomické úrovně zemí a rozvoj regionů v EU. Hlavním nástrojem regionální politiky EU jsou v současnosti *Evropské strukturální a investiční fondy* (ESIF). Primárním účelem strukturálních a investičních fondů je pomocí dlouholetých rozvojových programů snižovat zaostalost regionů a zajistit v těchto oblastech udržitelný rozvoj. Strukturální fondy poskytují značný prostor pro individuální přístupy k řešení jednotlivých problémů.¹⁵

2.4.1 Význam a principy regionální politiky EU

Evropská unie není pouze sdružením národních států. Svoji roli v procesu evropské integrace mají i regiony členských zemí. Jedním z důležitých pilířů EU je proto *politika hospodářské a sociální soudržnosti* neboli kohezní či regionální politika. Politika

---

¹⁴ JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6. s. 41

¹⁵ WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0. s. 330

soudržnosti EU prošla za dobu své existence významným vývojem. Z politiky zaměřené na podporu regionů postižených útlumem těžkého průmyslu a na zaostalé venkovské regiony se vyvinula v jednu z nejdůležitějších politik EU, která má Evropě zajistit konkurenceschopnost ve světě a pomoci čelit výzvám 21. století.

Regionální politika EU vychází z několika principů. Jedná se o princip koncentrace, princip partnerství, princip programování, princip adicionality, princip monitorování a vyhodnocování, princip solidarity a princip subsidiarity.

Princip koncentrace znamená, že prostředky fondů budou použity výhradně k realizaci předem stanovených cílů, co nejúčelněji a nejefektivněji. Jedná se o snahu vynaložit největší prostředky do regionů s největšími problémy.

Princip partnerství zahrnuje co největší kooperaci Evropské komise a orgány na národní, regionální a místní úrovni. Je důležité, aby se na konkrétním rozdělení podíleli samotní příjemci.

Princip programování podává časový rozvrh pro alokaci pomoci. Prostředky fondů jsou alokovány na základě víceletých a víceoborových programů, nikoliv na základě jednotlivých projektů.

Princip adicionality určuje, že prostředky vynaložené z EU mají pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje, nikoli je nahrazovat. Členské státy nemohou využívat prostředky EU poskytované v rámci regionální politiky jako náhradu vlastních rozpočtových výdajů. Prostředky poskytnuté ze zdrojů EU, musí být doplněny zdroji ze strany příjemce pomoci.

Princip monitorování a vyhodnocování znamená neustále průběžné sledování a vyhodnocování prováděných opatření a efektivity vynakládaných prostředků. Význam tohoto principu se neustále zvyšuje.

Princip solidarity vychází ze základní filozofie EU. Ekonomicky vyspělejší státy svými příspěvky do rozpočtu EU financují rozvoj méně ekonomicky rozvinutých států.

Princip subsidiarity v podstatě určuje, aby jednotlivé cíle byly dosaženy na co nejnižší možné úrovni rozhodování.¹⁶

---

¹⁶ Euroskop.cz: *Regionální politika* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

2.4.2 Regionální politika EU v programovém období 2007-2013

Regionální politika EU je vykonávána v rámci jednotlivých programových období, která se shodují s rozpočtovými obdobími EU, trvají sedm let. V rámci programového období 2007 - 2013 si Evropská komise vytyčila cíle regionální politiky, které definovaly, jakým způsobem, jakými prostředky a do kterých regionů budou směřovat finanční prostředky EU. Byly vytvořeny tři nové prioritní cíle politiky soudržnosti pro období 2007 - 2013.

První cíl *Konvergence* byl zaměřen na zrychlení konvergence nejméně rozvinutých zemí EU a regionů, kdy se kladl důraz na zlepšení podmínek pro růst zaměstnanosti, rozvoj inovací a znalostí společnosti, včetně ochrany životního prostředí a výkonnosti správy. Tento cíl byl financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti (FS). Jednalo se o podporu regionů na úrovni NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele za období 2000-2002 bylo nižší než 75 % průměru HDP EU-25. Členský stát EU je způsobilý získat prostředky z Fondu soudržnosti pokud je jeho hrubý národní příjem (HNP) na 1 obyvatele měřený paritou kupní síly nižší než 90 % průměru EU a realizuje program splňující podmínky hospodářské konvergence v souladu s článkem 104c Smlouvy o Evropské unii.

Druhý cíl *Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost* se orientoval na posílení konkurenceschopnosti a zvýšení atraktivnosti regionů. Tento cíl se zaměřoval na investice do lidského kapitálu, inovace. Byl financován z Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Třetí cíl *Evropská územní spolupráce* cílil na posílení příhraniční spolupráce, dále na zlepšení nadnárodní spolupráce, která přispívá k územnímu rozvoji a posiluje meziregionální spolupráci. Tento cíl byl financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Pro období 2007-2013 bylo z rozpočtu EU vyčleněno 347 mld. Eur, které měly sloužit k dosažení výše uvedených cílů. Nejvíce prostředků bylo určeno pro první cíl. Programovým zajištěním přípravy a realizace období 2007-2013 v České republice bylo

pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj. Česká republika vyčerpala více jak 26 mld. Eur, jednalo se o čtvrtou nejvyšší finanční alokaci mezi zeměmi EU.¹⁷

2.4.3 Regionální politika EU v programovém období 2014-2020

Velmi pečlivá příprava na programové období 2014-2020 byla na úrovni EU zahájena již v letech 2010-2011. Evropská komise předložila návrh, který určoval způsob fungování Evropských strukturálních a investičních fondů. Komise navrhla změny, které cílily na provádění politiky soudržnosti, to znamená, aby byla dosažena Strategie Evropa 2020, která si klade za cíl inteligentní, udržitelný a solidární růst. Dále bylo stanoveno, že je třeba zjednodušit pravidla a postupy pro čerpání prostředků ESIF, byl vytvořen soubor pravidel pro všechny fondy. V prosinci 2013 byl přijat soubor nařízení, který tvoří legislativní základ pro podporu z Evropských strukturálních a investičních fondů. ESIF tvoří Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV), Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

Politika hospodářské a sociální soudržnosti na období 2014-2020 stanovila *jedenáct tematických cílů* podporujících růst. Mezi tyto cíle patří posilování výzkumu, technologického vývoje a inovací, posilování konkurenceschopnosti malých a středních podniků, ochrana životního prostředí atd.

Mezi hlavní cíle pro programové období 2014-2020 patří *Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce*. Většina finančních prostředků je vyčleněna na první cíl Investice pro růst a zaměstnanost. Tento cíl je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti. Mezi priority patří aktivity v oblasti trhu práce, vzdělání, vývoj, výzkum, rozvoj podnikání, ochrana životního prostředí. Druhý cíl *Evropská územní spolupráce* cílí na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci.

Celkově bylo z rozpočtu EU na politiku soudržnosti v období 2014-2020 vyčleněno 336 mld. Eur. Začátkem roku 2014 předložila vláda ČR dokument *Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020 Česká republika*, který obsahoval cíle a priority pro čerpání z Evropských strukturálních a investičních fondů. Mezi priority patří rozvoj

---

¹⁷ DotaceEU.cz: Programové období 2007-2013 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013>

podnikání, efektivní trh práce, vzdělanost atd. Na tyto priority byly navázány jednotlivé operační programy, kterých bylo 21, což oproti programovému období 2007-2013 znamenalo snížení z 26 na 21. V programovém období 2014-2020 dostala ČR k dispozici přibližně 23 mld. Eur, což představuje 4. nejvyšší alokaci na obyvatele mezi státy EU.¹⁸

2.4.4 Regionální politika EU po roce 2020

Návrh pro podporu regionálního rozvoje a politiku soudržnosti EU po roce 2020 zveřejnila Komise v červnu 2018. Komise deklarovala, že chce modernizovat politiku soudržnosti, jejímž cílem má být růst hospodářské a sociální konvergence a pomoc regionů. Cíle kohezní politiky v období po roce 2020 jsou Inteligentnější Evropa, Zelenější a nízkouhlíková Evropa, Propojenější Evropa, Sociální Evropa a Evropa bližší občanům. S rozpočtem ve výši 330,6 mld. Eur v závazcích na období 2021-2027 chce kohezní politika snížit rozdíly napříč EU. Hlavním cílem návrhu je politiku modernizovat, zjednodušit a připravit ji na nové výzvy. Podle tohoto návrhu mají nakonec pro nějakou formu financování zůstat způsobilé všechny regiony EU. Regiony by i pro období po roce 2020 měly zůstat rozděleny do tří kategorií

- méně rozvinuté- HDP na obyvatele je menší než 75% průměru EU – 27,
- přechodové – HDP na obyvatele se pohybuje mezi 75% a 100% průměru EU – 27,
- více rozvinuté – HDP na obyvatele je vyšší než 100% průměru EU – 27.

Pro Českou republiku se očekává alokace na období 2021-2027 přibližně 20 mld. Eur. K pozici ČR, která tvoří jádro pro vyjednávání obsahu nařízení a architektury politiky soudržnosti po roce 2020+, MMR zpracovává strategický dokument *Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020* (NKR). V únoru 2019 vláda v rámci NKR již schválila národní priority a uložila úkoly k rozpracování Dohody o partnerství a operačních programů. Návrhy Operačních programů na období 2021-2027 jsou následující – OP Konkurenceschopnost, OP Integrovaný regionální operační program, OP Výzkum a vzdělání, OP Lidské zdroje, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Technická pomoc a kvalita správy, OP Rybářství.

---

¹⁸ DotaceEU.cz: Programové období 2014-2020 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020>

Přidělování finančních prostředků v období 2021-2027 bude klást důraz na nezaměstnanost mladých lidí, nízkou vzdělanost, změnu klimatu, integraci migrantů a celkovou nezaměstnanost.¹⁹

2.5 Východiska rozvoje obce

Rozvoj obce je dlouhodobý proces vyváženého a udržitelného zlepšování situace sídla a jeho okolí a je podmíněn koncepčním a promyšleným přístupem k socioekonomickým jevům zde probíhajících. Základními prvky působícími na možnosti rozvoje obce, ve smyslu aktivní snahy o zlepšení, jsou její ekonomické dispozice, lidské zdroje a vize rozvoje, tj. vyjádření žádoucího stavu a cílů rozvoje jako součást rozvojové koncepce. To vše v kontextu a součinnosti s širším prostředím ovlivňujícím podmínky rozvoje - jako je poloha a dostupnost obce v komunikačních systémech a přírodní prostředí i územně-technická vybavenost.

Úvaha nad každou rozvojovou činností obce si klade otázku ekonomické reálnosti, tj. zda si to obec může dovolit, jaké k tomu má hmotné prostředky, jaké budou provozní nároky atd. Je tedy potřeba analyzovat rozpočtové prostředky a majetek obce, a to nejen samostatně, ale i ve vzájemné vazbě.²⁰

Hlavním úkolem obce ve finanční oblasti je zajistit dostatek finančních zdrojů na její svěřené úkoly a na další rozvojové potřeby. V současném modelu financování obce ze základního souboru příjmů financují běžný provoz a realizace větších rozvojových akcí je téměř vždy závislá na dotacích.

Uvážlivé hospodaření s obecním majetkem může být vedle plnění strategických cílů významným zdrojem příjmů. Kapitálové příjmy jsou pouze nahodilé a jsou úzce spojeny s prodejem obecního majetku. Nejvýznamnějším ovlivnitelným zdrojem je oblast dotačních příjmů. V praxi se ukazuje, že na dotační příjmy mají mnohem větší vliv než

---

¹⁹ *DotaceEU.cz: Koncepce politiky soudržnosti po roce 2020* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Koncepce-CR-pro-politiku-soudrznosti-2021>

²⁰ *Rozvojobci.cz: Portál na podporu rozvoje obcí ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/rozvoj-obci/>

ekonomické faktory vlivy mimoekonomické, i když schopnost spolufinancování jako základní podmínky přijetí dotace nelze opominout.

Majetek obce je základním předpokladem pro výkon samosprávy a významným znakem nezávislosti obce. Je důležitý pro poskytování veřejných služeb, může sloužit ke zvyšování příjmů, lze jej využívat k podpoře podnikání a k regulaci podnikatelské činnosti. Hospodaření s majetkem musí být zejména provázané s koncepčními dokumenty, tj. přispívat k plnění celkových rozvojových cílů obce, a dlouhodobé, tj. sledovat a předjímat vývojové trendy a s předstihem se připravovat na řešení majetkových potřeb obce.

K uskutečnění jakéhokoliv rozvojového záměru jsou potřeba jeho realizátoři, tj. lidé, kteří ho vymyslí, shromáždí na něj prostředky, budou řídit jeho realizaci a následně ho vyhodnotí. Reálná možnost uskutečnění projektů spočívá jednak v kapacitách na jeho zvládnutí, jednak v ochotě cílových skupin a dalších aktérů na projektu participovat.

Vize rozvoje vyjadřuje žádoucí stav rozvoje a je jistou esencí rozvojové koncepce. Koncepce konkretizuje vizi pomocí cílů a souboru opatření, jimiž aktéři budou moci usměrňovat vývoj obce k žádoucímu stavu. Na základě ekonomických dispozic a lidských zdrojů lze stanovit možnosti realizace rozvojových záměrů, na základě koncepce dochází v daných omezeních k výběru takových záměrů, které naplňují vizi a plní koncepci.

2.5.1 Rozvojové rozhodování obce

Každá obec má své neopakovatelné kombinace určitých vlastností, které vytvářejí potenciál pro její přírodní, kulturní a ekonomický rozvoj. Využitelnost tohoto potenciálu je závislá na aktivitě obyvatel, poloze obce a na velikosti kapitálu, který je k dispozici. Kombinace těchto vstupů do jisté míry předurčuje i optimální strategii chování obcí i celého regionu ve využívání svého bohatství. Můžeme rozlišit tři základní oblasti rozvojových aktivit obce:

- zajištění podmínek pro život obyvatel a podnikání,
- vytváření prostředí pro rozvoj občanských aktivit,
- vytváření prostředí pro rozvoj ekonomických aktivit.

Důležitou součástí činnosti obce je zajišťování veřejných služeb, resp. veřejných statků. Statky dělíme na soukromé a veřejné, veřejné statky můžeme dále rozčlenit na čisté a smíšené. Veřejné statky jsou statky, u nichž existuje nedělitelnost spotřeby, nevylučitelnost ze spotřeby a nulové mezní náklady. Poskytování veřejných statků ze strany obce je úzce spojeno s obecním majetkem. V oblasti veřejných statků jde zejména o zajištění veřejného osvětlení, ochrana životního prostředí, oblast školství či sociálních služeb. Volba formy produkce veřejných statků závisí na charakteru statku. V případě nezbytných služeb s potřebou vysoké spolehlivosti je vhodnější municipální podnik. Obec rovněž může zvažovat celkové, či částečné financování veřejných statků.

V době možností využívání evropských fondů jsou veřejné služby vhodným nástrojem pro uplatňování politiky místního rozvoje, protože napomáhají utvářet a zvyšovat přitažlivost jednotlivých oblastí. Pro místní a regionální samosprávy je proto důležité mít fungující veřejné služby za dobré ceny. Aktuálními otázkami jsou zejména řízení veřejných služeb, posouzení jejich účinnosti a jejich slučitelnost s tržním prostředím.

Nástroje obecní politiky můžeme rozdělit následovně:

- administrativní nástroje,
- finanční nástroje,
- infrastrukturní nástroje,
- informační nástroje.

Mezi další významné nástroje, které nejsou uvedeny výše, patří také institucionální nástroje. Znamená to, že obec může vytvářet a zakládat různé typy subjektů, které jí mohou pomoci řešit různé problémy. V těchto nově vytvářených subjektech má obec většinou 100% podíl nebo rozhodující většinu. V případě již konkrétního členství obce spolu s dalšími aktéry rozvoje území v nově vytvořeném subjektu existuje široká škála možností těchto uskupení. Mezi nejčastěji zakládané subjekty patří například dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny nebo členství obcí v různých asociacích.²¹

---

²¹ *Rozvojobci.cz: Portál na podporu rozvoje obcí ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/rozvoj-obci/>

2.5.2 Nástroje rozvoje obce

Nástroje slouží jako prostředky k uskutečnění určité činnosti. Nástroj bývá svázán s určitou konkrétní technikou či s nějakým reálným technologickým či společenským postupem. Celkově můžeme rozlišit šest kategorií nástrojů rozvoje obcí:

1. Administrativní nástroje - obecně závazné vyhlášky obce, nařízení obce, jednací řády orgánů obce, postupy pro řešení různých událostí

2. Koncepční nástroje - strategie rozvoje, krizový plán, strategie svazku obcí, politické deklarace, územní plán, regulační plán, plán pozemkových úprav

3. Institucionální nástroje - výbory zastupitelstva obce, komise rady obce, organizace zřizované obcemi, turistická informační centra, členství ve svazku obcí

4. Věcné nástroje - budování technické a dopravní infrastruktury, budování zařízení pro volnočasové aktivity obyvatel, poradenství podnikatelům či občanům

5. Sociálně-psychologické nástroje - společenské, kulturní a sportovní akce v obci, vzdělávací akce, prostředky komunikace a jejich využití, soutěže

6. Finanční nástroje - příspěvky občanům, finanční podpora podnikatelských aktivit, granty pro neziskové organizace

Zaměříme-li se na obecný charakter uvedených skupin nástrojů, z hlediska směru jejich působení lze v obecné rovině rozlišit regulační a iniciační nástroje. Klasickými regulačními nástroji jsou administrativní nástroje. Koncepční nástroje obsahují jak regulační nástroje, tak iniciační. Z hlediska šíře dopadu lze dále rozlišit nástroje univerzální a specifické, kdy jádro první skupiny obvykle tvoří administrativní a institucionální nástroje. Rozvojové nástroje mohou mít plošný či výběrový charakter. Na cílovou skupinu mohou působit přímo či nepřímo. Pro každou úroveň veřejné správy při snaze o rozvoj jsou reálné a vhodné jiné podoby daných nástrojů, a proto je třeba usilovat o nalezení jejich optimální kombinace pro daný subjekt a dané aplikační území. Na účinnost

jednotlivých nástrojů a opatření má vliv řada faktorů a mnohé nástroje jsou obtížně přenositelné.²²

2.5.3 Financování rozvoje obcí

Jelikož současný legislativní systém financování obcí nezajišťuje obcím dostatek finančních zdrojů či motivace k jejich získání a s ohledem na to, že vlastní aktivita obcí v nynějších podmínkách nemůže nijak výrazně zvýšit úroveň obecních rozpočtových příjmů, je naprostá většina obcí finančně nesoběstačných. Tento stav v konečném důsledku omezuje vlastní samosprávnou suverenitu obce. Za této situace lze možné finanční zdroje pro rozvoj obcí rozdělit do tří základních skupin:

1. vlastní prostředky obecních rozpočtů,
2. prostředky partnerů rozvoje v obci,
3. cizí zdroje.

Vlastní prostředky obecních rozpočtů jsou volné rozpočtové prostředky, tedy ta část rozpočtu obce, která zbude po odečtení těch výdajů obecního rozpočtu, které musí obec vynaložit pro splnění svých základních funkcí od celkového objemu finančních prostředků. V praxi se jedná o zajištění běžných veřejných statků a služeb nezbytných pro život obyvatel obce dle stanovených priorit (vlastní činnost obce, zajišťování chodu organizací zřízených obcí, příspěvky na společnou činnost na základě smluv o sdružení, vlastní preferované veřejné statky a služby). Výše uvedené volné rozpočtové prostředky se pak následně používají v souladu se schváleným programem rozvoje územního obvodu obce, resp. jsou ochotni finančně participovat na takových aktivitách, které jim ve finále zajistí zvýšení vlastního prospěchu. Prospěch nebo přínos na straně přispívajícího podnikatelského subjektu přitom nemusí být pouze formě zvýšení tržeb a zisku. Mnoho podnikatelů dbá například na úroveň rekreace a trávení volného času svých pracovníků. Stále častěji podnikatelé spolupracují s obcemi na zajišťování kvalitního bydlení, budování zázemí pro trávení volného času, spolufinancují kulturní akce apod. Lze zde zařadit i prostředky spolků, občanských sdružení a dalších neziskových organizací v obci. Tito partneři se většinou svoji aktivitou výrazně podílejí na životě v obci, pořádají různé akce a z velké části je financují z vlastních zdrojů. Také zde patří i příspěvky občanů obce. Tímto

---

²² Rozvojobci.cz: Portál na podporu rozvoje obcí ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/rozvoj-obci/>

způsobem však nelze realizovat běžné aktivity obce, a ani není vhodné těmito příspěvky vyrovnávat rozpočtové schodky. Jedná se o doplňkový zdroj, který má upevňovat partnerství s občany a jejich pozitivní vztah k obci. V neposlední řadě zde můžeme zařadit příjmy ze sdružování prostředků. Tato forma financování bývá zpravidla účelová. Na základě písemné dohody několika obcí sdružuje své prostředky na společné zajišťování a financování dohodnutých aktivit. Ze sdružených prostředků obcí se financují takové veřejné statky a služby, na jejichž realizaci by jedna obec neměla dostatečné zdroje. Sdružování prostředků tedy vede k dosažení vyšší efektivity používání veřejných finančních zdrojů zejména využíváním tzv. úspory z rozsahu.

Cizí zdroje lze rozdělit na účelové dotace a návratné příjmy. *Účelové dotace* jsou zdroj tzv. nenávratného příjmu, který je charakterizován přesně vymezeným účelem použití. Tento druh finančních prostředků umožňuje poskytovateli (EU, stát, kraj) zasahovat do rozhodování nižších orgánů v rámci přijatých rozvojových pravidel. U všech výše uvedených dotačních zdrojů je třeba ve většině případů počítat s nutností vynaložení vlastního podílu finančních prostředků. Proto je důležité přijmout správné rozhodnutí vzhledem k dočasně volným rozpočtovým zdrojům. Jedním z podstatných efektů dotačních programů je participace poskytovatele na rozvoji či realizaci žádoucích aktivit, vzhledem k prioritám rozvoje širšího území při respektování záměrů obcí. *Návratné příjmy* představují příjmy, které jsou v rozpočtu obce dočasně s povinnou návratností. Jedná se o úvěr od peněžního ústavu, návratné půjčky a finanční výpomoci od jiných subjektů, příjmy z emise obligací a dalších cenných papírů. Rozhodne-li se obec přijmout návratné finanční prostředky, musí do budoucna počítat se splácením dluhu a splácení úroků. Toto umořování dluhu může být v obci velkým problémem z důvodů omezených daňových příjmů, vzhledem k ne příliš velkému možnostem ve zvyšování nedaňových příjmů a k obtížnému snižování výdajů. Proto je před každým přijetím dluhu třeba pečlivě analyzovat současnou a prognózovat budoucí finanční situaci obce a zhodnotit možné dopady případného nesplácení dluhu.²³

---

²³ Rozvojobci.cz: Portál na podporu rozvoje obcí ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/rozvoj-obci/>

2.5.4 Vymezení pojmu mikroregion v ČR

Efektivní meziobecní spolupráce je jeden z klíčových atributů veřejné správy. Nutnost takovéto spolupráce působí zvláště naléhavě v rámci České republiky, která je charakteristická vysokým počtem obcí – 6258, což způsobuje komplikace při zajišťování služeb obyvatelstvu, stejně jako při financování nákladných rozvojových projektů. Obce jsou tak motivovány ke spolupráci především s partnery geograficky, kulturně blízkými. Vytváří se tak potenciál pro maximální racionalizaci procesu rozvoje samotných obcí, tak celého regionu. Jednou z forem meziobecní spolupráce je tzv. *mikroregion*, který se snaží o společný rozvoj spolupracujících obcí.²⁴

V České republice je pojem mikroregion užíván ve třech významových rovinách:

- ve smyslu geografickém, jako území nebo oblast,
- ve smyslu neformální spolupráce obcí, kdy je postačující souhlas obecních zastupitelstev,
- ve smyslu formalizované spolupráce několika obcí sdružených do uskupení, jež je právnickou osobou.

Dle Škrabala a kol. (2006) lze mikroregion charakterizovat jako sdružení obcí s různou právní subjektivitou. Jejich cílem je společný rozvoj území vymezený společným katastrálním územím jednotlivých členských obcí. Mikroregiony mají formálně ustanoveny volené orgány, které se podílejí na strategickém plánování a realizaci jednotlivých projektů. Charakter spolupráce je dán funkčními vazbami a specifikami regionu. Smyslem je především usilování o realizaci politických a ekonomických výhod či minimalizace dopadů negativních jevů ve vývoji venkovských regionů.

V České republice je nejčastější možností sdružování obcí do víceúčelového svazku dle *zákona č. 128/2000 Sb. o obcích*, tato forma se jeví pro obce jako nejvýhodnější. Zakládání a fungování prvních mikroregionů v ČR se datuje na počátku 90. let 20. století. Zpočátku převážně fungovaly jako monotematické svazky obcí, které si kladly za cíl spolupráci na jednom společném projektu, po dokončení projektu již spolupráce nepokračovala. Zásadní změna nastala na přelomu tisíciletí, kdy byl přijat již zmíněný

---

²⁴ *Risy.cz: Mikroregiony* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/dokumenty-k-regionalnimu-rozvoji>

zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, znamenalo to výrazný impulz pro vznik nových mikroregionů. Dalším impulzem byl vstup ČR do EU v roce 2004, kdy nastala možnost čerpání dotací obcí z evropských fondů. V současné době evidujeme v ČR téměř 600 mikroregionů, které můžeme v podstatě rozdělit na *Dobrovolné svazky obcí, Zájmová sdružení právnických osob a Místní akční skupiny (MAS)*.²⁵

Dle zákona č.128/2000 Sb. o obcích mohou obce dobrovolně vstupovat do *svazku obcí*. Společným cílem je ochrana a prosazování společných zájmů. Obce mohou dobrovolný svazek založit, či mohou vstupovat do již vytvořených dobrovolných svazků. Den vzniku se datuje v okamžiku zápisu do rejstříku svazků obcí, který vede příslušný krajský úřad dle sídla svazku obcí. Předmětem činnosti může být např. oblast sociální péče, zdravotnictví, kultura, školství, správa veřejné zeleně a veřejného osvětlení atd.

Zájmová sdružení právnických osob se řídí v současnosti již zrušeným zákonem č 40/1964 Sb. občanským zákoníkem. Taková sdružení mohou fungovat do konce své činnosti. Lze změnit právní formu zájmového sdružení na spolek. Od 1. 1. 2014 vešel v účinnost nový občanský zákoník, nelze tedy založit nové sdružení, lze založit pouze spolek.²⁶

Místní akční skupina (MAS) je nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, obcí, svazku obcí, které spolupracuje na rozvoji regionu a získávání finanční podpory z EU a z národních programů pro svůj region metodou LEADER. Jedním z nástrojů je také získávání a rozdělování dotačních prostředků. Metoda LEADER je založena na principu zdola-nahoru. Veškeré náměty a projekty by měly vycházet od venkovských subjektů a občanů, tedy zdola, nikoliv direktivně řízeny krajskou, státní nebo evropskou politickou mocí shora. Od ostatních typů mikroregionů má řadu odlišností. Umožňuje například spolupráci různých místních subjektů v území, kdežto svazky obcí jsou založeny jen na partnerství obcí jako takových a sdružení právnických osob pak na

---

²⁵ *Moderniobec.cz: Základní pravidla pro svazky obcí* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/zakladni-pravidla-pro-svazky-obci/>

²⁶ *Epravo.cz: Zájmové sdružení právnických osob* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zajmove-sdruzeni-pravnickych-osob-a-novy-obcansky-zakonik-101589.html>

spolupráci pouze právnických subjektů v území. Čili jedná se o jakousi kombinaci svazku obcí a sdružení právnických osob.²⁷

Vznik mikroregionu je podmíněn vznikem zakládající smlouvy, která obsahuje stanovy. Smlouva nabývá účinnosti ode dne schválení všemi účastníky, není-li stanoveno jinak. Samotné fungování a řízení mikroregionu je odvozeno z legislativních předpisů. Nejvyšším orgánem mikroregionů je *valná hromada*, kterou taktéž nazýváme členskou schůzí. Výkonným orgánem mikroregionů bývá obvykle rada, ne vždy však je nutné ji ustavit, její kompetence lze převést na jiné orgány. Statutárním orgánem mikroregionů je předseda či místopředseda, kteří jsou oprávněni zastupovat svazek navenek, uzavírat smlouvy. Většinou je předsedou mikroregionu starosta některé ze zúčastněných obcí. Na fungování mikroregionu dohlíží kontrolní a revizní komise. Důležité je také zmínit pozici manažera mikroregionu. Není to sice povinností, avšak v poslední době dochází k nárůstu vytvoření míst manažera, neboť takto vytvořená pozice umožní zvýšením odborného zázemí efektivněji využívat možnosti meziobecní spolupráce. Problémem však může být nemalá finanční náročnost, která souvisí se zřízením pozice manažera.

2.5.5 Financování mikroregionů

Jedním z důvodů vzniku mikroregionů je omezenost veřejných prostředků potřebných k rozvoji daných obcí. Sdružení obcí do mikroregionů přináší mnoho výhod, např. úspory, společný postup proti monopolům, společné žádání dotací, výměna zkušeností atd. Pro mikroregion je zásadní stanovení finanční strategie jak získat a alokovat finanční prostředky. Je třeba stanovit, jak budou hrazeny náklady na spolupráci obcí a jak bude financován provoz.

Existuje několik způsobů, které mohou mikroregiony využít při financování vzniklých nákladů. Způsob jak daný mikroregion rozhodne svoji činnost financovat, závisí na rozpočtu a množství projektů, které budou realizovány. Platí, že více projektů a tudíž nákladnější rozpočet, s sebou přináší potřebu využívat také cizí zdroje. V praxi většinou převládá model smíšeného financování.

V případě financování z *vlastních zdrojů* jde o finanční prostředky, které jsou obce daného mikroregionu schopny poskytnout do společného rozpočtu. Jde především o

---

²⁷ NSMAS: *Místní akční skupiny* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

příspěvky řádných členů svazku obcí, dále o finance získané vlastní činností, tedy za služby, které poskytuje, dále pak také o výnosy z majetku mikroregionu. Velmi často je využívána možnost určení členského příspěvku podle počtu obyvatel dané obce, sazbu na jednoho obyvatele určuje valná hromada. Dalšími způsoby jak se mohou vybírat členské příspěvky jsou procentní podíl obce, jednorázový příspěvek při vstupu, dohodou členských obcí.

Mikroregion lze financovat také z *cizích zdrojů*. Jedná se o finanční prostředky, které mikroregiony nejsou schopny samy vynaložit. Mezi cizí zdroje patří dotace, úvěry, sponzorské dary, systém public – private – partnership. Zcela zásadní položkou při financování z cizích zdrojů jsou *dotace*. Velmi často mikroregiony sdružují malé obce, jejichž rozpočty neumožňují finančně náročné projekty, proto jsou dotace velmi dobrou příležitostí jak finanční prostředky získat. Mezi dotace řadíme národní dotační tituly, které jsou financovány jednotlivými ministerstvy nebo některými státními fondy. Dále pak krajské dotační tituly, které tvoří doplňkové zdroje k národním dotačním programům. Jednotlivé granty jsou financovány z rozpočtů jednotlivých krajů a jsou určeny především pro obce a svazky obcí. Důležitým prvkem jsou národní (tematické či regionální) operační programy a operační programy evropské územní spolupráce spolufinancované z evropských fondů v rámci regionální politiky EU. Mezi hlavní cíle patří modernizace technické infrastruktury, rozvoj cestovního ruchu, regionální rozvoj podnikání. Existuje i možnost využít dotačních programů nestátních organizací.²⁸

Systém *public-private – partnership* (PPP) představuje spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Je to partnerství mezi orgány veřejné správy a podnikateli, které má směřovat k uspokojování veřejných služeb. Podnětem této spolupráce je zajistit efektivnost využití zdrojů a schopností soukromého sektoru, které veřejný sektor nemá k dispozici. PPP se používá v případě, že veřejný rozpočet nemá dostatek finančních prostředků. Soukromý investor vkládá vlastní finanční prostředky do realizace veřejných služeb, veřejný sektor mu vyplácí odměnu za poskytnuté veřejné služby formou přímých plateb nebo udělením koncese, která umožňuje výběr poplatků od veřejnosti. Vzájemný vztah

---

²⁸ Ministerstvo vnitra ČR: *Mikroregiony a místní akční skupiny* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

mezi soukromým a veřejným sektorem je upraven koncesní smlouvou. Výhradně jde o dlouhodobou spolupráci, zpravidla uzavřenou na desítky let.²⁹

V praxi tedy převládá financování mikroregionů z cizích zdrojů. Rozvojové projekty jsou financovány především z národních a krajských dotací, dotací EU. Z toho plyne, že ve většině mikroregionů jsou dotace zcela zásadní zdroj pro realizaci rozvojových plánů. Dotace jsou nenárokové, tudíž jejich získávání závisí na kvalitě zpracovaných projektů a velmi často je potřeba předfinancování projektů.

---

²⁹ *Business Info: Public Private Partnership* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/public-private-partnership-ppp.html>

3 Analýza dotačních příležitostí podpory rozvoje Svazku obcí mikroregionu Hlučínska

V následující kapitole je analýza dotačních příležitostí podpory rozvoje obcí z hlediska možností využití evropských, národních a krajských dotačních prostředků. Poté je provedena socioekonomická charakteristika mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska a Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – Západ a Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – Východ. Dále jsou charakterizovány jednotlivé obce Svazku obcí mikroregionu Hlučínska, jež budou předmětem zhodnocení využití dotačních prostředků ve čtvrté kapitole.

3.1 Socioekonomická charakteristika Svazku obcí mikroregionu Hlučínska

V práci bude nejprve popsáno Sdružení obcí mikroregionu Hlučínska (27 obcí), dále pak Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – Východ (15 obcí), Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – Západ a v neposlední řadě charakteristika tří vybraných obcí ze Svazku Západ (Bolatice, Oldřišov, Štěpánkovice) a dvou měst (Kravaře, Hlučín).

3.1.1 Základní charakteristika mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska

Sdružení obcí Hlučínska (SOH) je dobrovolným svazkem obcí a měst regionu Hlučínska, které sdružuje 27 samosprávných územních celků a úzce spolupracuje se čtyřmi bývalými obcemi Hlučínska, dnes městskými částmi Ostravy (Hošťálkovice, Petřkovice, Lhotka) a Opavy (Malé Hoštice) a s obcemi Dobroslavice a Děhylov (od 1. 7. 2017). SOH bylo vytvořeno za účelem vzájemné spolupráce, udržení a podpory tradic Hlučínska, rozvoje cestovního ruchu, celkového rozvoje regionu atd. a hájící zájmy okolo 75000 obyvatel. SOH má sídlo v Hlučíně, předsedou SOH je pan Mgr. Herbert Pavera, který je zároveň starostou obce Bolatice a také senátorem. Referentkou SOH je paní Mgr. Lenka Osmančíková.

Tabulka 3.1 Členské obce mikroregionu Hlučínsko

Členské obce				
Hlučín	Kravaře	Dolní Benešov	Bělá	Bohuslavice
Bolatice	Darkovice	Hať	Hněvošice	Chlebičov
Chuchelná	Kobeřice	Kozmice	Ludgeřovice	Markvartovice
Oldřišov	Pišť	Rohov	Služovice	Strahovice
Sudice	Šilheřovice	Štěpánkovice	Třebom	Velké Hoštice
Vřesina	Závada			

Zdroj: *Sdružení obcí Hlučínska* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>

Spolupracující městské části a obce

Tabulka 3.2 Spolupracující městské části a obce mikroregionu Hlučínska

Městské části a obce					
Ostrava Hošťálkovice	Ostrava Lhotka	Ostrava Petřkovice	Opava Malé Hoštice	Dobroslavice	Děhylov

Zdroj: *Sdružení obcí Hlučínska* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>

3.1. Obrázek – mapa mikroregionu Hlučínsko

Zdroj: Sdružení obcí Hlučínska [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>

Orgány svazku obcí jsou sněm, rada, předseda, místopředsedové, kontrolní a revizní komise. Funkčnost SOH zajišťují stanovy SOH (smlouva obcí a měst). Nejvyšším orgánem svazku obcí je Sněm. Sněm je tvořen zástupci všech členských obcí. Obec, která je členem svazku obcí, je na Sněmu zastoupena jedním zástupcem, a to buď starostou, nebo místostarostou obce, každý člen (obec) má při hlasování jeden hlas.

Například v roce 2017 se konalo 5 jednání Sněmu SOH, na kterých bylo projednáno okolo 90 bodů/témat. Na Sněmech SOH byly např. schváleny 4 rozpočtové úpravy rozpočtu SOH v roce 2017, Závěrečný účet SOH za rok 2016, účetní závěrka za rok 2016, partnerství obce Děhylov se Sdružením obcí Hlučínska, rozpočet SOH na rok 2018, plán inventur majetku SOH za rok 2017, Střednědobý výhled rozpočtu do roku 2022, finanční příspěvky aj. Byly projednány informace o stavu realizace projektů, výsledky přezkoumání hospodaření SOH, společný nákup elektrické energie a plynu pro obce a

města Hlučínska, možnost pokrytí území obcí vysokorychlostním internetem, společný postup v rámci dopravní obslužnosti a financování veřejné autobusové dopravy atd.

Dalším orgánem SOH je Rada Sdružení obcí Hlučínska. Rada Sdružení obcí Hlučínska rozhoduje o všech otázkách, které musí svazek obcí řešit a které nejsou vyhrazeny Sněmu. Jednání Rady svolává a řídí předseda. Při hlasování Rady má každý z členů jeden hlas.

Složení Rady SOH:

- Mgr. Herbert Pavera, předseda SOH, starosta obce Bolatice
- Mgr. Monika Brzesková, místopředsedkyně SOH, starostka města Kravaře
- Mgr. Pavel Paschek, místopředseda SOH, starosta obce Hlučín
- Mgr. Daniel Havlík, starosta obce Ludgeřovice
- Ing. Alfons Pospiech, starosta obce Velké Hoštice
- Daniel Procházka, starosta obce Rohov
- Ing. Daniel Kocián, starosta obce Darkovice

V roce 2017 se uskutečnilo celkem 11 jednání Rady SOH a bylo na nich projednáno okolo 140 bodů/témat. Na Radě SOH byly například schváleny partnerské smlouvy s městskými částmi Ostravy a Opavy a obcemi Dobroslavice a Děhylov, smlouvy o poskytnutí dotace, finanční dary a darovací smlouvy nebo podání žádosti o dotace. Taktéž byl projednán návrh Střednědobého výhledu rozpočtu Hlučínska do roku 2022.

Statutárním orgánem Sdružení obcí Hlučínska je předseda a místopředsedové. Předseda a místopředsedové jsou oprávněni jednat jménem svazku obcí každý samostatně.

Předseda Sdružení obcí Hlučínska:

- Mgr. Herbert Pavera, starosta obce Bolatice

Místopředsedové Sdružení obcí Hlučínska:

- Mgr.Pavel Paschek,starosta města Hlučín
- Mgr.Monika Brzesková,starostka města Kravaře

Taktéž je vytvořena tříčlenná kontrolní a revizní komise, která je kontrolním, revizním a iniciativním orgánem svazku obcí. Kontrolní a revizní komise plní úkoly, kterými ji pověří Sněm SOH, tomuto je také komise ze své činnosti zodpovědná. Kontrolní a revizní komise provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky svazku obcí a plní další úkoly, jimiž ji pověřil Sněm SOH.

Sdružení obcí Hlučínska patří k úspěšným žadatelům o dotace ať už z evropských nebo národních programů. V roce 2017 obdrželo dotace za realizaci projektů z Moravskoslezského kraje:

- Manažer regionu Hlučínska
- Festival kultury a hlučínských řemesel
- Manažer regionu Hlučínska II

Z Ministerstva financí ČR:

- výměnou zkušeností k posílení bilaterální spolupráce Hlučínsko-Norsko

Ze Státního fondu životního prostředí ČR:

- jak na výuku EVVO na Hlučínsku?

Sdružení obcí Hlučínska bylo v roce 2017 také partnerem v česko-polských projektech:

- Dobre praktyki bez granic-realizátorem bylo Stowarzyszenie LYSKOR
- Know How – na przykładzie szlaku wiez i platform widokowych oraz szlaku single truck-realizátorem byla Stowarzyszenie Lokala Grupa Dzialania Partnerstwo dla Rozwoju

V roce 2017 byl Euroregionem Silesia-CZ schválen k financování projekt Jak na invazivní druhy rostlin na Hlučínsku a v polských gminách, jehož realizace byla zahájena v lednu 2018.

Sdružení obcí Hlučínska také zaštiťuje nebo se finančně podílí na kulturně-společenských akcích – Bál Hlučínska, Den učitelů, Festival kultury a hlučínských řemesel, Setkání škol regionu Hlučínska, Setkání chrámových sborů.

Sdružení obcí Hlučínska dlouhodobě spolupracuje s Místní akční skupinou Hlučínsko. V roce 2017 spolupracovaly také na tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání. Obě organizace dále spolupracují také při propagaci akcí a aktivit regionu. Sdružení obcí Hlučínska také aktivně spolupracuje na realizacích projektů s turistickou oblastí Opavské Slezsko, jejíž je součástí. Další významná spolupráce je s Euroregionem Silesia při zpracování žádostí o dotace v rámci programu INTERREG V-A Česká republika - Polsko. Sdružení obcí Hlučínska také aktivně spolupracuje s polskými gminami Kietrz, Krzanowice, Krzyzanowice a Pietrowice Wielkie. Sdružení obcí Hlučínska také provozuje vysílání internetové televize - www.hlucinsko.tv. Od roku 2009 je SOH členem NSZM (Národní síť zdravých měst). Členství umožňuje představitelům obcí a měst získávat zajímavé informace a zkušenosti z jiných municipalit. Obce a města SOH se zapojují do kampaně NSZM-nejvíce do kampaně Den Země (téměř všichni), některé také do kampaní Dne bez aut, Dnů zdraví, Dne bez úrazů, Dne bez kouření. Mezi další cíle a priority Sdružení obcí Hlučínska patří společné hájení zájmů členských obcí. Také v roce 2017 byla zaslána řada otevřených dopisů Parlamentu ČR a Moravskoslezskému kraji.

Cíle pro zlepšení vzájemné spolupráce a rozvoj regionu:

- pokračování spolupráce a udržování tradic, zvyků a kultury regionu
- pokračovat ve společném budování atraktivního a prosperujícího regionu za využití finančních příspěvků obcí a měst
- zvýšit aktivitu některých obcí při realizaci společných aktivit
- rozvíjet spolupráci v dalších společných oblastech
- zvýšit atraktivitu regionu v oblasti cykloturistiky

- vydávat tištěné propagační materiály o regionu
- spolupracovat a hájit společné zájmy a iniciovat změny zákonů a dalších předpisů v Parlamentu ČR, Moravskoslezského kraje apod.
- zlepšit spolupráci s podnikatelskou veřejností v regionu
- pokračovat ve společné propagaci, prezentaci regionu, pořádání kulturních akcí apod.
- nadále pořádat společné vzdělávací akce pro nabývání nových zkušeností a upevňování vztahů mezi představiteli obcí a měst SOH.

Svazek obcí mikroregionu Hlučínska lze ještě rozdělit na dvě části – východ a západ.³⁰

3.1.2 Svazek obcí mikroregionu Hlučínska-východ

Svazek obcí mikroregionu Hlučínska východ vznikl 22. ledna 2002 registrací u Okresního úřadu Opava-referátu vnitřních věcí a sdružuje obce, které spadají pod úřad s rozšířenou působností v Hlučíně. Předmětem činnosti svazku je rozšíření, zlepšení a prohloubení hospodářské, kulturní a jiné spolupráce mezi členy svazku obcí v zájmu mikroregionu HLUČÍNSKA a také koordinace mezi členy při všech regionálních projektech v obecní a podnikatelské sféře v rámci regionálním, celostátním i mezinárodním. Jedná se především o úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, správy veřejné zeleně, odvozu komunálního odpadu a jejich nezávadného zpracování, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systému veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území, úkoly v oblasti ochrany ovzduší, správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondů, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

---

³⁰ *Sdružení obcí hlučínska* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>

Tabulka 3.3 Obce mikroregionu Hlučínsko východ

Název obce	Počet obyvatel
Bělá	700
Bohuslavice	1600
Darkovice	1235
Děhylov	700
Dobroslavice	688
Dolní Benešov	4350
Hať	2554
Hlučín	14 528
Kozmice	1798
Ludgeřovice	4600
Markvartovice	1798
Píšť	2094
Šilheřovice	1563
Vřesina	1370
Závada	598

Zdroj: Sdružení obcí Hlučínska [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>

3.1.3 Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko-západ

Území obcí Svazku mikroregionu Hlučínsko-Západ je tvořeno 12 obcemi ve východní části okresu Opava a nalézají se na části historického území Hlučínska. Toto širší historické území je v nynější době administrativně tvořeno 27 samostatnými obcemi okresu Opava, jednou městskou částí města Opava a pěti městskými částmi Ostravy.

Koncem roku 2001 vytvořili starostové obcí v západní části regionu Hlučínska dobrovolný svazek obcí za účelem ochrany a prosazování jejich společných zájmů, dále z důvodu rozšíření, zkvalitnění a prohloubení hospodářské, kulturní a jiné spolupráce a také z důvodu koordinace mezi obcemi při všech regionálních projektech v obecní a podnikatelské sféře.

Svazek obcí byl vytvořen v souladu s ustanovením paragrafu 46 a následně Zákona č.128/2000 Sb., o obcích. Sídlo svazku je na Městském úřadě v Kravařích. V roce 2002 byl svazek obcí zapsán do registru právnických osob a obržel IČO.

Předmětem činnosti je především spolupráce mezi obcemi v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, zabezpečování čistoty obcí, správy veřejné zeleně, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systému veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území, podpora výstavby cyklostezek, úkoly v oblasti ochrany ovzduší a správa majetku obcí.

Tabulka 3.4 Obce mikroregionu Hlučínsko západ

Název obce	Počet obyvatel
Hněvošice	1024
Chlebičov	1073
Kobeřice	3218
Kravaře	6725
Oldřišov	1338
Rohov	612
Služovice	816
Strahovice	893
Sudice	665
Štěpánkovice	3053
Třebom	203
Velké Hoštice	1662
Bolatice	4260
Chuchelná	1303

Zdroj: Sdružení obcí Hlučínska [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>

3.2 Socioekonomická charakteristika vybraných obcí mikroregionu Svazku obcí Hlučínska

Ze Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – Východ byla pro další analýzu vybrána dvě města – Hlučín a Kravaře. Město Hlučín a Kravaře jsou pro menší členské obce mikroregionu významné, protože spadají v některých oblastech pod správu těchto měst. Město Hlučín vykonává správu v přenesené působnosti a město Kravaře rovněž vykonává správu v přenesené působnosti.

Charakteristika města Hlučín

Město bylo založeno kolem roku 1256. Město Hlučín leží na úpatí Hlučínské pahorkatiny nad širokou nivou řeky Opavy. Malebná scenérie okolní přírody spolu s kulturními památkami a nabídkou rekreačních možností podtrhuje jeho turistický význam v regionu. Město patří k přirozeným centrům bývalého opavského okresu. Svými téměř 15000 obyvateli se řadí do kategorie středně velkých měst. V historii byly k městu připojovány a opět od něj oddělovány menší obce. V současnosti Hlučín zahrnuje také městské části Bobrovníky a Darkovičky. Jeho poloha na spojnici Ostravy a Opavy a v blízkosti státních hranic je zárukou snadné komunikace jak s okolními kraji, tak i se sousedními zeměmi. Od roku 2003 je Hlučín obcí s rozšířenou působností. Jeho správní obvod zahrnuje 15 obcí.

Hlučín láká návštěvníky již svou polohou v blízkosti Ostravy. V samotném Hlučíně je turistům k dispozici sportovně-rekreační areál u rozlehlé plochy jezera. V létě může návštěvníkům nabídnout koupání v jezeře. Dále zde své služby poskytuje autokemp. Dalším turistickým zážitkem, který může město nabídnout je zhlédnutí Areálu vojenského opevnění v městské části Darkovičky. Vlastní Areál slouží nejen jako vojensko-technické muzeum, ale i jako místo, prezentující demokratické tradice naší armády. Hlučínsko je protkáno sítí cyklostezek místního, regionálního i mezinárodního významu. Podmínky zde najdou jak nároční, tak i rekreační cyklisté.

Město Hlučín je obec s rozšířenou působností. V čele obce stojí starosta Mgr. Pavel Paschek. Struktura obecního úřadu je bohatá, obsahuje celou řadu odborů. Mezi ně patří odbor správních agend, odbor dopravy, odbor výstavby, odbor životního prostředí a

komunálních služeb, odbor sociálních věcí, odbor městského majetku, odbor rozvoje, odbor vnitřních věcí, odbor právní, odbor financí, odbor investic, odbor informatiky. Město zajišťuje volby v oblasti materiální (distribuce volebních lístků, vybavení volebních komisí) a v oblasti technické (zajištění telefonního spojení do volebních místností, předání výsledků voleb Českému statistickému úřadu). Jedná se o volby do Zastupitelstva města a kraje, do Poslanecké sněmovny ČR, Senátu ČR a EU. Správa města také vykonává činnost agendy přestupků. Hlavní náplní této agendy je především rozhodování v přestupkovém řízení. Za přestupek se považuje zejména jednání, které je v rozporu s dodržováním veřejného pořádku, občanského soužití nebo v případě, že není dodržen pořádek ve státní správě a v územní samosprávě. Řeší se zde také přestupky vzniklé v důsledku alkoholu či jiných omamných látek. Pod správu přestupkové agendy v Hlučíně spadá 15 obcí.³¹

SWOT analýza – město Hlučín

SWOT analýza (z anglického Strong points – silné stránky, Weak points – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – ohrožení) je standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného objektu a jeho možných příležitostí a ohrožení. Akcentováním silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení. Viz. Přílohy

---

³¹ *Město Hlučín* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.hlucin.cz/>

Tabulka 3.5 Podnikatelské subjekty podle právní formy

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	3 103	1 498
Fyzické osoby	2 643	1 222
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	2 409	1 087
Fyzické osoby podnikající dle jiného, než živnostenského zákona	205	118
Zemědělství podnikatelé	20	13
Právnícké osoby	460	276
Obchodní společnosti	259	213
Akciové společnosti	10	10
Družstva	3	2

Zdroj: Kurzy.cz: Podnikatelské subjekty podle právní formy - statistika [online]. [cit. 2019-05-03].

Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/hlucin/stats-PU-MOSZV-ORGPF-stranka/>

Tabulka 3.6 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	3109	1 544
Zemědělství, lesnictví, rybářství	58	36
Průmysl celkem	413	246
Stavebnictví	374	191
Velkoobchod a maloobchod	743	299
Doprava a skladování	91	50
Ubytování, stravování a pohostinství	169	80
Informační a komunikační činnosti	43	31

Peněžnictví a pojišťovnictví	71	17
Činnosti v oblasti nemovitostí	100	42
Profesní, vědecké a technické činnosti	387	226
Administrativní a podpůrné činnosti	52	26
Veřejná správa a obrana	7	7
Vzdělávání	44	34
Zdravotní a sociální péče	49	43
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	92	49
Ostatní činnosti	285	131

Zdroj: Kurzy.cz: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti - statistika [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/hlucin/stats-PU-MOSZV-ORGPF-stranka/>

Charakteristika města Kravaře

Poprvé byly Kravaře písemně doloženy v roce 1224. Obec Kouty, dnes městská část Kravař, se poprvé zmiňuje roku 1238 třetí městská část, Dvořisko, až ve 2. polovině 18. století. V roce 1742 byly Kravaře spolu s celým Hlučínskem postoupeny Prusku. Zpět k tehdejšímu Československu bylo území Hlučínska připojeno až roku 1920. Po dobu nacistické okupace se stalo opět součástí německé říše. Milníkem v novodobých kravařských dějinách je rok 1960, kdy se připojení sousedních obcí Kouty a Dvořisko staly Kravaře městem. Od roku 2003 pak vykonává jako obec s rozšířenou působností správu devíti obcí - Bolatic, Chuchelné, Koberčic, Kravař, Rohova, Strahovic, Sudic, Štěpánkovic a Třebomí. Slezské město Kravaře se nachází v Poopavské nížině, na toku řeky Opavy, 10 km východně od města Opavy, 14 km jižně od hranic Polska a 25 km západně od krajského města Ostravy.

Ve městě Kravaře se nachází mnoho kulturních památek, například zámek Kravaře. Zámek v Kravařích se právem řadí mezi nejvýznamnější barokní stavby ve Slezsku. Okolo zámku se nachází rozsáhlý park, který má dnes rozlohu 19 hektarů. Je částečně upraven pro účely golfového hřiště, které přechází v lesopark a obsahuje vzácné exempláře dřevin. Parkem prochází neregionální cyklostezka č. 55 vedoucí do Krnova. Dále v Kravařích můžeme nalézt kostel sv. Bartoloměje, kapli sv. Floriana, přírodní rezervaci Stará pískovna či přírodní rezervaci Koutské a Zábřežské louky. V Kravařích probíhá čilý kulturní, společenský a sportovní život.

V čele města Kravaře stojí Mgr. Monika Brzesková, místostarosty jsou Mgr. Sandra Hradilová a Martin Schwarz. Město Kravaře má zřízeno tyto odbory-odbor financí, odbor místního hospodářství a investiční výstavby, odbor vnitřních věcí a obecní živnostenský úřad, výstavby, územního plánování a životního prostředí, odbor sociálních věcí, odbor dopravy a odbor kultury. Město Kravaře zřídilo několik příspěvkových organizací, mezi které patří Základní škola Kravaře - Kouty, Základní škola Kravaře, Domov pro seniory sv. Hedviky, Buly aréna-Aquapark Kravaře, Mateřská škola Kravaře, Základní umělecká škola Ivo Žídka.

Kravaře mají statut obce s rozšířenou působností a také statut pověřeného obecního úřadu. Občané z okolních obcí využívají služby na pracovišti finančního a matričního úřadu.³²

Tabulka 3.7 Podnikatelské subjekty podle právní formy

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	1 487	762
Fyzické osoby	1 311	656
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	1 209	582
Fyzické osoby podnikající dle jiného, než	75	52

³² *Město Kravaře* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.kravare.cz/>

živnostenského zákona		
Zemědělství podnikatelé	22	21
Právnícké osoby	176	106
Obchodní společnosti	102	80
Akciové společnosti	4	3
Družstva	2	1

Zdroj: Kurzy.cz: Podnikatelské subjekty podle právní formy [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/kravare-okres-opava/stats-PU-MOSZV-ORGPF-stranka/>

Tabulka 3.8 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	1 529	793
Zemědělství, lesnictví, rybářství	52	37
Průmysl celkem	248	130
Stavebnictví	361	180
Velkoobchod a maloobchod	296	139
Doprava a skladování	25	15
Ubytování, stravování a pohostinství	69	36
Informační a komunikační činnosti	11	7
Peněžnictví a pojišťovnictví	20	6
Činnosti v oblasti nemovitostí	22	6
Profesní, vědecké a technické činnosti	148	90
Administrativní a podpůrné činnosti	16	7

Veřejná správa a obrana	5	5
Vzdělávání	17	12
Zdravotní a sociální péče	20	16
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	48	21
Ostatní činnosti	126	73

Zdroj: Kurzy.cz: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/kravare-okres-opava/stats-PU-MOSZV-ORGPF-stranka/>

3.2.1 Vybrané obce Svazku obcí mikroregionu Hlučínsko - západ

V této kapitole jsou charakterizovány 3 obce Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - Západ. Do skupiny vybraných obcí je zahrnována obec Bolatice, Oldřišov a Štěpánkovice. Z hlediska počtu obyvatel jsou ve skupině sledovaných obcí všechny tři obce v kategorii obce, v nichž žije více než 1000 obyvatel. Všechny tři sledované obce patří do skupiny s rozlohou nad 1000 ha.

Charakteristika obce Bolatice

Obec Bolatice se nachází v jižní části Hlučínské pahorkatiny necelých 6 kilometrů severovýchodně od města Kravař, nedaleko hranic s Polskem. Obec obklopují ze všech stran výšiny s nadmořskou výškou od 271 m. do 304 m. Obec sama leží v nadmořské výšce asi 260 metrů na ploše 1320 ha. V obci Bolatice žije v současné době okolo 4400 obyvatel a jejich počet stále stoupá. Zastupitelstvo obce Bolatice má 17 členů, rada obce Bolatice má 5 členů, starostou obce je pan Mgr. Herbert Pavera.

V obci se nachází obecní úřad, knihovna, nákupní středisko Tempo, pošta, Česká spořitelna, kostel, komplex budov základní a mateřské školy, dva hasičské zbrojnice, čtyři kaple, koupaliště, sauna, solárium, solná jeskyně, kulturní dům, kino. Nachází se zde také podnik Lanex a.s., který vyrábí vaky a lana a zaměstnává více jak 700 zaměstnanců. Dále má v obci sídlo zemědělská společnost Opavice a.s., která obhospodařuje 627 hektarů polí, v obci je také pekárna, mnoho restaurací, soukromých obchodů a řada drobných podnikatelů. Rozvoji podnikání napomáhá i 16 ha průmyslová zóna, ve které působí na 20 firem. V obci je dobrá úroveň lékařské péče a také výdejna léků. Všichni občané v obci jsou napojeni na veřejný vodovod, plynovod a na veřejnou kanalizaci včetně ČOV. V obci

žije 50 % produktivního, 26 % předproduktivního a 17 % neproduktivního obyvatelstva. Také v oblasti sportu má obec Bolatice co nabídnout. Velkým lákadlem převážně v letních měsících je areál koupaliště. Dalším sportovně-rekreačním areálem v Bolaticích je hřiště fotbalového klubu. V obci je v provozu 6 dětských hřišť. Další destinací turistického ruchu v Bolaticích je naučná stezka. Obec Bolatice je známá pro svou bohatou celoroční kulturní činnost, snažící se o zachování lidových tradic a zpestření života nejen svých obyvatel. Občané obce se snaží pečovat o svá obydlí, v okolí svých domů, veřejnou zeleň a celkové životní prostředí v obci.³³ SWOT analýza obce Bolatice viz Přílohy.

Charakteristika obce Oldřišov

Obec Oldřišov se nachází v okrese Opava v Moravskoslezském kraji. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1234 a je tak jednou z nejstarších obcí na Hlučínsku. Ve vzdálenosti 7 km jižně leží město Kravaře, 7 km jihozápadně statutární město Opava, 19 km jihovýchodně město Hlučín a 22 km severozápadně město Krnov. Obec leží v nadmořské výšce 283 m. n. m. a má 1367 obyvatel. V čele obce stojí starosta Ing. Petr Toman, zastupitelstvo obce je devítičlenné. V obci se nachází obecní úřad, knihovna, základní škola, tělocvična a sauna, mateřská škola, zdravotní středisko, pošta, farní úřad, kostel Narození Panny Marie, smuteční síň, obchody a pohostinství. Dále v obci působí Sbor dobrovolných hasičů, sportovní klub SK Moravan Oldřišov, Organizace českého zahrádkářského svazu, Myslivecké sdružení, Sdružení maminek Rozárky a Klub stolního tenisu. Věková struktura obyvatel obce Oldřišov vypovídá o progresivním vývoji, protože podíl obyvatel do patnácti let je vyšší než podíl obyvatel ve věku 65 let a více. Pozitivní vývoj je způsoben zvýšenou porodností v obci v posledních letech.³⁴ SWOT analýza viz Přílohy.

---

³³ *Obec Bolatice* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.bolatice.cz/>

³⁴ *Obec Oldřišov* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.oldrisov.cz/>

Charakteristika obce Štěpánkovice

První písemná zmínka v archivních dokumentech o existenci Štěpánkovic je z roku 1265. Štěpánkovice leží v Hlučínské pahorkatině v nadmořské výšce 270 m. n. m. Obec je vzdálená 10 km od polských hranic a 13 km od okresního města Opava. Součástí obce je známý velkostatek Albertovec, osada Svoboda, a od roku 1958 i Bílá Bříza. Rozloha katastru obce je 1100 ha. Z obce lze vyjet na krásné výlety do blízkého okolí. Lze navštívit nedaleké zámky v Kravařích, Raduni, Hradci nad Moravicí, nebo okresní město Opava, do kterého je výborné vlakové i autobusové spojení. V obci žije 3100 obyvatel, v čele obce stojí starosta Jaromír Nevřela, rada obce se skládá z 5 členů, zastupitelstvo obce je 15 členné. Obec Štěpánkovice se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Kravaře. Infrastruktura obce zahrnuje obecní vodovod, kanalizaci, elektrifikaci a plynofikaci. V obci se nachází praktický lékař pro dospělé a zubní lékař. Dále je zde možné nalézt knihovnu a farní úřad. V obci také aktivně působí spolky a organizace – Sdružení dobrovolných hasičů, Svaz tělesně postižených, TJ Sokol, Myslivecké sdružení, hokejový oddíl, turistický spolek HITA, divadelní spolek, klub důchodců, včelaři, jezdecký klub Cipísek.³⁵

SWOT analýza – obec Štěpánkovice

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poloha obce v Hlučínsku. ➤ Zajímavá historie obce. ➤ Rychlá dopravní dostupnost obce z blízkých měst. ➤ Klidná a zajímavá lokalita pro bydlení. ➤ Čisté životní prostředí. ➤ Příznivé podmínky pro rozvoj podnikání v obci. ➤ Množství zemědělsky využitelné půdy. ➤ Základní škola a mateřská škola v obci. ➤ Zajímavá lokalita z hlediska rozvoje cestovního ruchu, blízkost Opavy a Ostravy. ➤ Postupný růst obyvatel a počet přistěhovaných osob. ➤ Růst počtu rodinných domů podpořený rozvojem ploch určených pro novostavby. ➤ Vlastní internetová prezentace obce	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostačující služby v obci. ➤ Stárnutí obyvatel. ➤ Omezené podnikatelské aktivity v obci, některé úplně chybí – nespokojenost obyvatel obce. ➤ Neochota občanů spolupracovat na rozvoji obce. ➤ Nedostatečná základní lékařská péče.

³⁵ Obec Štěpánkovice [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.stepankovice.cz/>

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poloha obce v blízkosti velkých měst. ➤ Vhodné plochy pro bydlení. ➤ Sportovní a rekreační možnosti v obci a okolí. ➤ Příslušnost ke sdružením dbajícím na rozvoj oblasti. ➤ Možnost přilákání podnikatelské sféry do volných prostor v obci, případně rozvoj malého a středního podnikání. ➤ Příliv finančních prostředků z dotačních zdrojů na rozvoj obce. ➤ Možnost spolupráce se zahraničními subjekty. ➤ Rozvoj spolupráce s okolními obcemi. ➤ Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu v obci v souvislosti s blízkostí Hlučína Opavy, Ostravy a probíhajícími cyklistickými trasami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rostoucí migrace obyvatel (zejména mladých rodin a absolventů) za prací a do škol. ➤ Stárnutí obyvatel. ➤ Omezené množství pracovních míst přímo v obci.

Zdroj: Obec Štěpánkovice [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.stepankovice.cz/>

Následující tabulky přináší přehled plánovaných investic pro léta 2019, 2020 a 2021 s návrhem způsobu financování.

Tabulka 3.9 Plánované projekty 2019

P.č.	Název	Výše investice v Kč	Vlastní/cizí zdroje
1	Rekonstrukce zázemí sportovního areálu základní školy	10 000 000 Kč	dotace, vlastní zdroje
2	Rekonstrukce komunikace a inženýrských sítí U Bartošovce	6 000 000 Kč	vlastní zdroje
3	Dostavba domu s nájemním bydlením	4 000 000 Kč	vlastní zdroje
4	Oprava komunikace Albertovec	3 000 000 Kč	vlastní zdroje
5	Oprava komunikace U Dvora	6 000 000 Kč	dotace
6	Hlavní polní cesta - Svoboda Suchý poldr Svoboda Polní cesta Jezírko	4 000 000 Kč 6 000 000 Kč 3 000 000 Kč	dotace dotace dotace

Zdroj: Obecní úřad Štěpánkovice, Interní materiál, vlastní zpracování 2019

Tabulka 3.10 Plánované projekty 2020

P.č.	Název	Výše investice v Kč	Vlastní/cizí zdroje
1	Rekonstrukce komunikace a inženýrských sítí Rybníční	6 000 000 Kč	vlastní zdroje
2	Dostavba domu s nájemním bydlením	10 000 000 Kč	vlastní zdroje
3	Chodník pro pěší a cyklisty Štěpánkovice - Svoboda	4 000 000 Kč	dotace, vlastní zdroje
4	Rekonstrukce kanalizace - Paletovec	5 000 000 Kč	vlastní zdroje
5	Kanalizace kanalizace Zahradní - Lípová	5 000 000 Kč	vlastní zdroje

Zdroj: Obecní úřad Štěpánkovice, Interní materiál, vlastní zpracování 2019

Tabulka 3.11 Plánované projekty 2021

P.č.	Název	Výše investice v Kč	Vlastní/cizí zdroje
1	Rekonstrukce komunikace a inženýrských sítí Tyršova, Husova	10 000 000 Kč	vlastní zdroje
2	Rekonstrukce kotelny ZŠ a MŠ Štěpánkovice	1 000 000 Kč	vlastní zdroje
3	Rekonstrukce vzduchotechniky kinosál	1 000 000 Kč	vlastní zdroje
4	Rekonstrukce kanalizace – Petra Bezruče	1 000 000 Kč	vlastní zdroje
5	Rekonstrukce kanalizace - Mlýnská		

Zdroj: Obecní úřad Štěpánkovice, Interní materiál, vlastní zpracování 2019

Ve vybraných obcích byl sledován ukazatel míry nezaměstnanosti za rok 2017. Dále byla zachycena data týkající se pohybu obyvatel v jednotlivých obcích a počtu zdravotních, kulturních a vzdělávacích zařízení.

Tabulka se zabývá mírou nezaměstnanosti vybraných obcí. Jedná se o jeden ze základních ukazatelů na trhu práce.

Tabulka 3.12 Nezaměstnanost ve vybraných obcích Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – Západ

	Únor 2018	Duben 2018	Červen 2018
Bolatice	4,00 %	3,00 %	2,20 %
Oldřišov	3,60 %	3,30 %	1,90 %
Štěpánkovice	4,40 %	2,20 %	2,20 %

Zdroj: ČSÚ: *Nezaměstnanost* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost_nezamestnanost_prace

Z tabulky je patrné, že míra nezaměstnanosti ve vybraných obcích je nízká, což je pro obce přínosem. Pokles míry nezaměstnanosti v červnu 2018 může být zapříčiněn sezónními pracemi. Taktéž vybrané obce se nachází v dostupné vzdálenosti Opavy a Ostravy, kde je momentálně značná nabídka pracovních příležitostí. Také je nutné zmínit, že ČR se nachází ve fázi konjunktury ekonomického cyklu.

Pohyb obyvatel ve vybraných obcích Svazku obcí mikroregionu Hlučínska - západ

Ještě několik let zpět bylo možné sledovat trend, že se především mladí lidé a rodiny s dětmi stěhovali z vesnic do velkých měst. Důvodů bylo hned několik. Nedostatek pracovních příležitostí, zdravotnických a sociálních služeb, nedostatečné kulturní vyžití a nedostatečná občanská vybavenost. Ovšem tento trend se začíná obracet, lidé využívají, že dochází k rozvoji jednotlivých obcí, služby a nabídky obcí se zlepšují, což lze vyčíst z následující tabulky.

Tabulka 3.13 Pohyb obyvatel ve vybraných obcích za rok 2017

Obec	Přistěhovalí	Vystěhovalí
Bolatice	83	73
Oldřišov	24	23
Štěpánkovice	51	43

Zdroj: ČSÚ: *Stav a pohyb obyvatelstva v ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/pohyb-obyvatelstva-rok-2017>

Dostupnost zdravotnictví, kultury a vzdělání v obcích. Tabulka udává počet jednotlivých zařízení ve sledovaných obcích. Pokud je v některých obcích málo těchto zařízení, může to být rozhodujícím signálem pro obyvatele k přestěhování do jiných obcí nebo měst, které tato zařízení nabízejí.

Tabulka 3.14 Zdravotní, kulturní a vzdělávací zařízení v obcích v roce 2018

Obec	Zdravotní a sociální zařízení	Kulturní a rekreační zařízení	Vzdělávací zařízení
Bolatice	4	3	3
Oldřišov	1	1	2
Štěpánkovice	1	2	2

Zdroj: vlastní zpracování 2019

Z tabulky je patrné, že zdravotní, kulturní a vzdělávací zařízení ve vybraných obcích jsou na vzestupu. Budují se nová zdravotní střediska, knihovny, kulturní domy. Zajisté i toto má vliv na migraci občanů ČR, a jak je popsáno výše, stále více občanů se stěhuje z měst na vesnici. Obce se snaží svým občanům nabízet co nejlepší podmínky, budují se nové stavby, připravují se inženýrské sítě.

3.3 Dotační příležitosti pro podporu rozvoje obcí

V České republice jsou rozlišovány 3 úrovně dotačních příležitostí pro podporu rozvoje obcí, často sdružovaných do mikroregionů. Jedná se o nadnárodní úroveň, národní úroveň a krajskou úroveň.

3.3.1 Nadnárodní úroveň

V programovém období 2007-2013 bylo z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno před 347 mld. Eur, z kterých Česká republika měla možnost čerpat více než 26 mld. Eur. Investice členských států v tomto období byly koncentrovány na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti (tzv. Lisabonské strategie). Konkrétní strategie a oblasti pro čerpání evropských prostředků jsou pak stanoveny v Národním strategickém referenčním rámci. Česká republika využila 96,4 % vyjednaných

prostředků, konkrétně se jednalo o 24,8 mld. Eur z přidělených 25,8 mld. Eur. V období 2007-2013 bylo v České republice využíváno 26 operačních programů, které byly rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti:

1. **Cíl konvergence** – v jeho centru stojí podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy a byl realizován prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Na cíl konvergence bylo v ČR určeno 25,89 mld. Eur. Jednalo se o tyto regionální operační programy: ROP NUTS II Severozápad, ROP NUTS II Moravskoslezsko, ROP NUTS II Jihovýchod, ROP NUTS II Severovýchod, ROP NUTS II Střední Morava, ROP NUTS II Jihozápad, ROP NUTS II Střední Čechy. Dále bylo 8 tematických operačních programů: OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Podnikání a inovace, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný operační program, OP Technická pomoc.
2. **Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** – tento cíl podporoval regiony, které nečerpaly z Konvergence. V České republice pod něj spadá hlavní město Praha se dvěma operačními programy. Jedná se o OP Praha Konkurenceschopnost, OP Praha Adaptabilita.
3. **Cíl Evropská územní spolupráce** – usiloval o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V ČR pod něj spadají všechny regiony a prostředky byly čerpány z devíti operačních programů: OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, OP Přeshraniční spolupráce ČR -. Rakousko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko, OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko, OP Meziregionální spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce, Síťový operační program ESPON 2013, Síťový operační program INTERACT II.³⁶

---

³⁶ DotaceEU.cz: *Evropské fondy v ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>

V programovém období 2014-2020 jsou pro Českou republiku z Evropských strukturálních fondů a investičních (ESI) fondů vyčleněny prostředky ve výši téměř 24 miliard Eur. Česká republika je čerpá prostřednictvím deseti tematických programů. Další prostředky jsou k dispozici v programech Evropské územní spolupráce.

DOHODA O PARTNERSTVÍ je základní zastřešující dokument pro čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy). Dohoda o partnerství analyzuje na základě evropských, národních i regionálních strategických dokumentů současnou socioekonomickou situaci České republiky, zdejší disparity, rozvojové potřeby a potenciál. Definiuje priority a očekávané výsledky pro celé programové období. Tato analýza je klíčovým ukazatelem, kam bude směřována podpora z ESI fondů. Součástí Dohody o partnerství jsou mimo jiné i základní implementační opatření či popis integrovaných přístupů. Nedílným obsahem dokumentu je i příloha k naplňování předběžných podmínek, což je soubor opatření, která musí být splněna, aby Česká republika mohla čerpat finanční prostředky z ESI fondů. Dohoda o partnerství je vzhledem ke svému charakteru zastřešujícího strategického dokumentu pro programové období 2014-2020 určující a svým obsahem závazná i pro jednotlivé programové dokumenty. Hierarchicky jim je nadřazena a tyto programy z ní svým zaměřením a obsahem vycházejí. Pod vedením MMR byla Dohoda o partnerství připravována v rámci širokého partnerství, které zahrnovalo zástupce Evropské komise, ostatních resortů, regionálních i místních samospráv, zaměstnavatelských i zaměstnaneckých svazů, neziskového sektoru, akademické sféry a mnohé další. Dohoda o partnerství byla definitivně schválena Evropskou komisí dne 26. srpna 2014, čímž byl ukončen téměř tříletý proces tvorby a vyjednávání tohoto dokumentu.³⁷

FONDY EVROPSKÉ UNIE představují hlavní nástroj realizace evropské politiky soudržnosti. Jejich prostřednictvím se investují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Prostředky z těchto fondů mají zájemci možnost čerpat skrze jednotlivé operační programy. Mimo strukturálních a investičních fondů existuje i celá řada dalších specificky zaměřených nadnárodních fondů zřizovaných Evropskou unií. V České republice jsou dostupné finanční prostředky z pěti fondů. Jedná se o Evropský fond pro regionální rozvoj

---

³⁷ DotaceEU.cz: *Evropské fondy v ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>

(EFRR/ERDF), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS/CF), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFRD) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF/EMFF).

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF):**

Tento fond se zaměřuje na modernizaci a posilování hospodářství. Z tohoto fondu jsou podporovány **investiční** (infrastrukturní) projekty, jako je např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek, výsadba regenerační zeleně, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, zavádění služeb elektronické veřejné správy apod.

- **Evropský sociální fond (ESF):**

Tento fond podporuje aktivity v takových oblastech, jako je oblast zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Podporuje neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů apod.

- **Fond soudržnosti (FS/CF):**

Tento fond, který je nazýván také jako Kohezní fond, je na rozdíl od strukturálních fondů určen na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány **investiční** (infrastrukturní) projekty, které se zaměřují jen na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (např. transevropské sítě), ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFRD):**

Tento fond podporuje rozvoj venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.

- **Evropský námořní a rybářský fond (ENRF/EMFF):**

Tento fond podporuje rybolov, který spadá do společné rybářské politiky EU. Fond také podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. Financuje aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu (např. odbahňování rybníků), investice na modernizaci zpracovatelského průmyslu, modernizace plavidel, podpory likvidace už nedostačujících plavidel, zlepšování akvakultury apod.

Mimo strukturálních a investičních fondů podporuje Evropská unie různorodé aktivity také díky prostředkům z dalších fondů. Mezi nimi je například Fond solidarity Evropské unie (EUF), Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF), Fond evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD), Azylový, migrační a integrační fond (AMIF), Evropský fond pro strategické investice (EFSI).

Programy pro programové období 2014-2020 byly vymezeny usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. Listopadu 2012. Jedná se o následující programy:

NÁRODNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY

1. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu
2. Operační program Výzkum, vývoj a vzdělání, řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
3. Operační program Zaměstnanost, řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí
4. Operační program Doprava, řízený Ministerstvem dopravy
5. Operační program Životní prostředí, řízený Ministerstvem životního prostředí
6. Integrovaný regionální operační program, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj
7. Operační program Praha-pól růstu ČR, řízený Magistrátem hlavního města Prahy
8. Operační program Technická pomoc, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj

9. Operační program Rybářství 2014-2020, řízený Ministerstvem zemědělství
10. Program rozvoje venkova, řízený Ministerstvem zemědělství³⁸

PROGRAMY PŘEŠHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

1. Interreg V-A Česká republika- Polsko, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj
2. Interreg V-A Slovenská republika-Česká republika, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj
3. Interreg V-A Rakousko-Česká republika, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj
4. Program příhraniční spolupráce Česká republika-Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj
5. Program spolupráce Svobodný stát Sasko-Česká republika 2014-2020, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj³⁹

PROGRAMY NADNÁRODNÍ A MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

1. Program nadnárodní spolupráce Interreg CENTRAL EUROPE, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj
2. Program nadnárodní spolupráce Interreg DANUBE, koordinovaný na území České republiky ministerstvem pro místní rozvoj
3. Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE, koordinované na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj
4. Program meziregionální spolupráce ESPON 2020

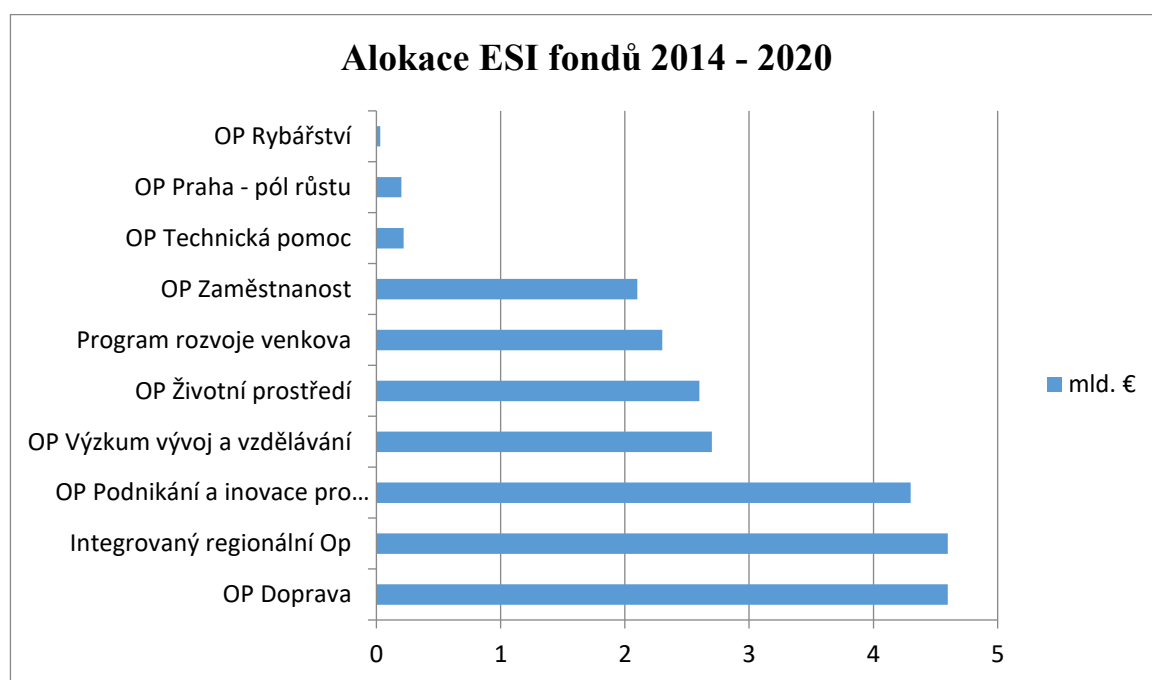
³⁸ *DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>

³⁹ *DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>

5. Program meziregionální spolupráce INTERACT III
6. Program URBACT III⁴⁰

Programy byly vymezeny v návaznosti na 8 tematických okruhů stanovených na národní úrovni, které představují převodník mezi úrovní národních rozvojových priorit a cílů a prioritních os jednotlivých programů. Tyto okruhy se opírají o řádně zdůvodněné problémové analýzy zpracované resorty, kraji a zástupci měst a obcí a byly podrobeny dlouhé, důkladné a detailní debatě a systematickému ověřování potřeb ze strany partnerů.

Programy jsou připravovány v gesci příslušných resortů a projednávány s relevantními partnery regionálními, lokálními, hospodářskými i sociálními a také se zástupci neziskového sektoru. Koordinaci přípravy programových dokumentů jak na úrovni ČR, tak i EU bylo pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Zdroj: *DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>, vlastní zpracování 2019*

⁴⁰ *DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>*

Postup získání dotace z Evropských strukturálních a investičních fondů zahrnuje několik základních kroků. Žadatel by měl začít vytvořením projektového záměru, pokračovat přes vybrání vhodného programu až po zpracování a předložení žádosti o podporu. Pokud bude projekt schválen, nastává jeho realizace, k níž se váží další povinnosti. V následujícím textu se podíváme, jak vypadá dotační systém z pohledu žadatele krok za krokem.

Vytvoření podrobného projektového záměru:

Na úplném začátku je třeba si ujasnit, na co peníze potřebujeme, a následně vypracovat podrobný projektový záměr. Projekt by měl mít přesně specifikovaný cíl, logickou strukturu žadatel by měl vědět, na jaké cílové skupiny je projekt zaměřen. Velkou pozornost je třeba věnovat rozpočtu a důkladně promyslet financování projektu.

Nalezení příslušného programu a v něm konkrétní oblasti podpory pro plánovaný záměr:

Žadatel podle cíle projektového záměru vyhledá vhodný program, který umožňuje financování záměru. Podrobné informace lze nalézt v programovém dokumentu, kde jsou specifikovány podporované oblasti a cíle programu.

Podání žádosti o podporu:

Žádost o podporu představuje klíčový dokument, který rozhoduje o úspěchu žádosti. Jako průvodce při tvorbě žádosti slouží příručky a metodické pokyny řídicích orgánů. Je třeba vyčkat na to, zda se pro daný projektový záměr otevře vhodná výzva. Existují průběžné výzvy, do kterých lze podat žádost v průběhu delšího časového období a které se vyhodnocují postupně, a kolové výzvy, které jsou otevřeny po několik týdnů až měsíců a všechny podané žádosti se vyhodnocují najednou. Informace o vyhlašovaných výzvách jsou uvedené v harmonogramu výzev. Ve výzvě jsou vždy přesně specifikovány podmínky pro předložení žádosti o podporu. Podané žádosti o podporu vyhodnocuje řídicí orgán, nebo jím pověřená instituce. Žádost i se všemi povinnými podklady a přílohami se podává do stanoveného termínu prostřednictvím elektronického systému.

Posouzení žádosti o podporu:

Řídicí orgán posuzuje žádosti o podporu podle hodnotících kritérií, která jsou součástí výzvy. Žadatelé jsou posléze informováni o výsledku hodnocení projektů a mohou

se případně proti negativnímu výsledku hodnocení odvolat. Způsob odvolání se proti výsledku hodnocení je nastaven řídicími orgány jednotlivých operačních programů.

Realizace projektu:

S úspěšným žadatelem je následně podepsána smlouva, která podrobně stanoví podmínky realizace projektu. Jedná se zejména o pravidla pro výběr dodavatelů, povinnou publicitu, zásady pro vedení a uchovávání dokladů.

Žádost o platbu:

Žadatel získá peníze na základě žádosti o platbu podané řídicímu orgánu nebo zastupující instituci. Platby mohou mít různé podoby- proplacení už vydaných výdajů, poskytnutí prostředků dopředu nebo využití tzv. kombinovaných plateb. Konkrétní podmínky žádosti o platbu stanovuje příslušný řídicí orgán.

Vyhodnocení a vyúčtování:

Žadatel při předkládání žádosti o platbu musí prokazovat, že výdaje odpovídají podmínkám obsaženým v podepsané smlouvě. Doporučuje se například průběžné pořizování fotografií, prezenčních listin, předávacích protokolů apod. Řídicí orgán následně zkontroluje, zda jsou nároky žadatele oprávněné. V případě, že jsou tzv. způsobilé, dostane žadatel peníze na účet. Pokud by byly některé výdaje označeny jako nezpůsobilé, řídicí orgán přistoupí ke korekci a nárokovou částku žadateli o ně zkrátí.

Kontrola na místě

Vedle administrativní kontroly může probíhat i kontrola na místě realizace projektu. Kontroly se mohou týkat například projektové dokumentace, fyzického stavu projektu či finanční stránky. Kontrola vždy sestaví protokol, který shrne poznatky a opatření, která jsou nutná zrealizovat, aby žadateli nehrozily sankce. Kontroly mohou být plánované i namátkové.

Publicita projektu

Každý příjemce, který získal finanční podporu z fondů EU, má povinnost informovat o této pomoci v souladu s publicitou projektů. Ta má svá jasná pravidla, která jsou uvedena v příručkách pro žadatele a příjemce. U projektů menšího rozsahu je publicita nejčastěji splněna vyvěšením plakátu v místě realizace projektu. U finančně náročnějších

projektů je třeba informovat okolí pomocí velkoplošného banneru či billboardu. Po jeho dokončení jsou pak tyto dočasné nosiče nahrazeny pamětní deskou. Informace o projektu zůstávají na místě minimálně po dobu udržitelnosti projektu.

Udržitelnost projektu

Dnem proplacení poslední platby starost o projekt nekončí, ba naopak. Je potřeba ho udržovat naživu i bez dotací po dobu, ke které se žadatel uvázal ve smlouvě. Nejčastější dobou je pět let, u vybraných projektů může jít jen o tři roky. V případě, že žadatel udržitelnost projektu nezajistí, bude mu uložena sankce a v krajním případě i vrácení části nebo i celé dotace. Udržitelnost projektu vypovídá o kvalitní přípravě celého projektu. Udržitelnost výstupy projektu po pět let je jen programová podmínka. Kvalitní projekt žije sám od sebe mnohem déle.

Systém čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů spočívá v předfinancování ze státního rozpočtu. Podíl Evropské unie, který je vymezen na spolufinancování projektu, je nejdříve předfinancován ze státního rozpočtu a teprve pak dochází k refundaci podílu Evropské unie zpět ze zdrojového účtu PLATEBNÍHO A CERTIFIKAČNÍHO ORGÁNU, kterým je v České republice Národní fond ministerstva financí. Podmínkou pro předfinancování podílu Evropské unie ze státního rozpočtu je dostatečné množství finančních prostředků v rozpočtu řídicích orgánů.⁴¹

Koordinaci nad jednotlivými ministerstvy provádí NÁRODNÍ ORGÁN MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Auditní kontrolu zajišťuje MINISTERSTVO FINANCÍ, které zároveň plní funkci platebního a certifikačního orgánu.

3.3.1 Národní úroveň

Národní dotace představují pro všechna města a obce České republiky možnost podpory projektů a záměrů ze státního rozpočtu. Například Ministerstvo pro místní rozvoj ročně rozdělí stovky milionů korun na podporu bydlení, rozvoj venkovských oblastí a

---

⁴¹ *DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>

cestovního ruchu, pořízení územních plánů obcí nebo na podporu nestátních neziskových organizací. Cílem národních dotací je vytvářet v České republice konkurenceschopné regiony, využít a maximalizovat jejich rozvojový potenciál, vyrovnávat regionální disparity.

Ačkoli je při podpoře regionálního a místního rozvoje v posledních letech kladen velký důraz na finanční prostředky z evropských (strukturálních a investičních) fondů, významný vliv mají i dotační tituly financované z národních zdrojů. Podle propočtu Ministerstva pro místní rozvoj odpovídá alokace národních dotačních titulů zhruba 1/3 až 1/2 alokace ESIF na období 2014-2020.

Regionální programy a národní dotační tituly jednotlivých ministerstev jsou nástroji, jejichž prostřednictvím státní správa plní své priority a cíle a zároveň může pozitivně ovlivňovat rozvoj na místní úrovni nebo vybraných regionů, především těch znevýhodněných nebo strukturálně či jinak postižených. Prostřednictvím těchto titulů je možné podpořit aktivity, které není možné financovat z evropských fondů.

Každé ministerstvo vyhlašuje v průběhu roku několik speciálně zaměřených dotačních titulů. Celkově ministerstva zřizují více než 300 dotačních titulů. Nejvíce dotačních titulů je realizováno v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zemědělství a Ministerstva kultury. Základní informace o všech dotačních titulech státu obsahuje web www.risy.cz. Je zde z pohledu obcí identifikováno 89 nejvyužívanějších dotačních titulů a doplněno dalších 110 titulů, které pro obce a jejich příspěvkové organizace mohou být také zajímavé. Nejvíce dotačních titulů určených pro obce vyhlašuje Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo pro místní rozvoj, následují Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo kultury a Ministerstvo vnitra.

Informace o dotačních titulech vycházejí převážně z Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje České republiky, který pravidelně zpracovává Ministerstvo pro místní rozvoj. Akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR 2017-2018 je krátkodobým realizačním plánem Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020, která je základním koncepčním dokumentem státu v oblasti regionální politiky. Snahou Akčního plánu je konkretizovat aktivity státu při realizaci cílů české regionální politiky a zpřehlednit finanční nástroje státu, jejichž prostřednictvím bude podpora regionálního rozvoje v daném období probíhat.

Dotační tituly financované z národních zdrojů bývají vyhlašovány většinou s roční periodicitou v souladu se státním rozpočtem. Některý dotační titul tedy nemusí být v daném roce vyhlášen, naopak mohou přibývat další, reagující na aktuální vývoj a rozvojové problémy ČR. Stejně tak podmínky mohou být každoročně upravovány, závazné informace je možné nalézt v dokumentech příslušných ministerstev. Je tedy nutné sledovat aktuální informace, které příslušná ministerstva zveřejňují.⁴²

Přehled národních dotačních titulů pro obce

Ministerstvo pro místní rozvoj

- Územní plán
- Podpora vítězů soutěže Vesnice roku
- Podpora zapojení generací do komunitního života v obci
- Podpora spolupráce obcí na obnově a rozvoji venkova
- Podpora obnovy drobných sakrálních staveb v obci
- Podpora obnovy místních komunikací
- Obnova obecního a krajského majetku po živelných pohromách
- Národní program podpory cestovního ruchu v regionech
- Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách
- Regenerace sídlišť
- Technická infrastruktura
- Komunitní domy seniorů
- Olověné rozvody
- Bytové domy bez bariér
- Program výstavby

---

⁴² *Risy.cz* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs>

- Program Panel 2013+

Ministerstvo životního prostředí

- Zlepšení stavu povrchových a pozemních vod
- Využití srážkových vod a čištění odpadních vod na území obce
- Geologické průzkumy pitné vody pro obce
- Likvidace nepotřebných vrtů
- Náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů
- Odstraňování nelegálních odpadů a sanace havarijních stavů
- Udržitelná městská doprava a mobilita
- Zavádění nízkoemisních zón v obci
- Podpora sídelní zeleně

Každé ministerstvo vypisuje řadu dotačních titulů, v textu výše jsou uvedeny jako příklad některé z nich.

Lze konstatovat, že národní zdroje nabízejí širokou škálu dotačních možností, kterými obce mohou podporovat svůj rozvoj. Výhledově není vyloučeno, že po roce 2020 budou národní dotační tituly při podpoře regionálního rozvoje sehrávat ještě významnější roli. Místní samosprávy patří k hlavní příjemcům dotací poskytovaných prostřednictvím jednotlivých ministerstev. Téměř třetina všech dotačních titulů je určena pro obce jako příjemce, do téměř 70 % všech titulů mohou žádat subjekty, mezi které obce mohou spadat, včetně jimi zakládaných a zřizovaných organizací. Ačkoli realizace projektů financovaných z národních zdrojů není administrativně tolik náročná jako realizace projektů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů, objevují se i u projektů obcí nedostatky jak při předkládání projektů, tak v průběhu jejich realizace. Při předkládání projektových žádostí je důležité neopomenout splnění základních podmínek a

kritérií přijatelnosti, důkladně propracovat věcné zaměření projektu a jeho výstupy a v neposlední řadě vyhnout se formálním nedostatkům v žádostech o dotaci. Na rozdíl od Evropských strukturálních a investičních fondů se podmínky udělení dotace z jednotlivých národních dotačních titulů liší a nelze hovořit o jednotném metodickém prostředí. Stejně tak jsou odlišné termíny pro příjem žádostí a pro jejich ukončení. Do budoucna by proto bylo vhodné uvažovat o dalším zprehlednění systému národních dotačních titulů.

3.3.2 Krajská úroveň

Členské obce Svazku obcí mikroregionu Hlučínska spadají v oblasti čerpání krajských dotací pod správu Moravskoslezského kraje. Rozvoj tohoto územního obvodu probíhá v souladu s prioritami, které jsou definovány v základních a sektorových koncepcích. Základní koncepcí je *Regionální akční plán Moravskoslezského kraje*. Regionální akční plán je souhrnný dokument, v němž jsou definovány společné představy o potřebách a skutečnosti směřování Evropských strukturálních a investičních fondů a národních zdrojů do území kraje. Jedná se o základní nástroj provazující aktivity realizované v rámci územní dimenze operačních programů a Programu rozvoje venkova s ostatními rozvojovými aktivitami jednotlivých aktérů na území krajů. Tvoří se na období 2015-2020, s minimální aktualizací ve dvouletých intervalech. Obsahuje indikativní finanční plán, popis způsobu řízení aktivit určených k naplnění regionálního akčního plánu.

Každý rok jsou vyhlašovány programy, prostřednictvím kterých je možné čerpat finanční prostředky. Pro rok 2018 byly vyhlášeny dotační programy v těchto oblastech:

- Sociální oblast
- Zdravotnictví, podpora zdraví
- Prevence rizikového chování
- Rozvoj kraje, inovace
- Cestovní ruch
- Kultura, památková péče
- Vzdělávání
- Sport a volnočasové aktivity
- Životní prostředí a zemědělství

- Kotlíkové dotace
- Individuální dotace

O poskytnutí dotace je možné požádat jen ve lhůtě stanovené příslušným Programem. Prvním krokem je podání vyplněné žádosti o poskytnutí finanční podpory. Žádosti, které nesplňují stanovené podmínky Programu, nejsou schváleny a jsou vyřazeny. Příslušné orgány Moravskoslezského kraje vždy informují úspěšné i neúspěšné žadatele o schválení nebo neschválení podané žádosti. Pokud je žádost schválena, je vždy s žadatelem uzavřena veřejnoprávní smlouva. Program a veřejnoprávní smlouva definují podmínky, které musí být při realizaci splňovány. Je nutné také předložit závěrečnou zprávu, která obsahuje vyúčtování.

4 Zhodnocení využití dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Svazku obcí Hlučínska v letech 2007-2018

V této kapitole je provedena analýza a zhodnocení čerpání dotací ve vybraných obcích mikroregionu Svazku obcí Hlučínska v letech 2007-2018, což představuje dvě programovací období regionální politiky EU. Součástí kapitoly je vyhodnocení dotazníkového šetření, které se zaměřuje na čerpání dotací v jednotlivých obcích mikroregionu.

4.1 Analýza čerpání dotací vybraných obcí mikroregionu Svazku obcí Hlučínska v období 2007-2018

Obsahem následující kapitoly je problematika čerpání dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska. Rozlišuje se zde čerpání dotačních prostředků v programovém období 2007-2013 a v programovém období 2014-2020. Z 27 členských obcí, které byly v rámci dotazníkového šetření osloveny, poskytlo informace 5 obcí. Do této skupiny patří obec Kravaře, Hlučín, Oldřišov, Štěpánkovice a Bolatice. Zmíněné obce měly v období 2007-2018 zkušenosti s čerpáním evropských, národních či krajských dotací. Analýza čerpání dotací obsahuje název a rok realizace projektu a zaměřuje se na požadovanou výši dotace, schválené dotaci, dofinancování z vlastních zdrojů, celková výše financování daného projektu.

4.1.1 Čerpání dotačních prostředků v obci Kravaře

Obec Kravaře čerpala v období 2007-2017 z fondů Evropské unie, ze státního fondu a z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Poskytnuté dotační prostředky byly použity především na volnočasové aktivity a zlepšení kvality života obyvatel.

Tabulka 4.1 Čerpání dotací v obci Kravaře v programovém období 2007-2013

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2009	Zpracování územně-analytických podkladů	Integrovaný operační program Evropský fond	1 031 730	154 760 – státní rozpočet 876 970 –	0	1 031 730

		pro regionální rozvoj Ministerstvo pro místní rozvoj		strukturální fondy		
2010	Výstavba veřejné splaškové kanalizace a objektu ČOV	Fond soudržnosti Město Kravaře	389 276 758	311 421 396	38 927 668	389 276 758
2010	Výměna oken v budově bývalého kláštera Sester božího srdce	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova v rámci osy IV LEADER Program rozvoje venkova ČR	813 603	585 000	228 603	813 603
2010	Vzdělávání v EGON centru Kravaře	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost	2 007 507	1 706 380	301 127	2 007 507
2011	Zvýšení kvality lidských zdrojů	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost	1 853 190	1 575 212	277 978	1 853 190
2011	Cestovní ruch	Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika	1 110 616	944 034	166 582	1 110 616
2011	Bezpečnost bez hranic	Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika	426 894	362 856	64 038	426 894

2013	Technologické centrum ORP Kravaře	Integrovaný operační program	6 161 872	5 237 592	924 280	6 161 872
2013	Pořízení svozového vozidla a kontejneru	Operační program Životní prostředí Fond soudržnosti	3 449 105	2 574 463 151 439	723 203	3 449 105
2013	Účelová neinvestiční dotace JSDH Kravaře	Moravskoslezský kraj	50 000	50 000	0	50 000
CELKEM				325 640 102		

Zdroj: Obecní úřad Kravaře, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Tabulka 4.1 zobrazuje přijaté dotace, které čerpala obec Kravaře v letech 2007-2013. V tomto programovém období obec čerpala dotační prostředky celkem desetkrát. V roce 2009 přijala obec Kravaře z evropských fondů částku 1 031 730 Kč, která byla použita na zpracování územně-analytických podkladů pro správní obvod ORP Kravaře. V roce 2010 přijala obec dotace ve výši 313 712 776 Kč, které byly použity především na výstavbu kanalizace a objektu ČOV a výměnu oken v budově bývalého kláštera. V roce 2011 přijala obec dotace ve výši 2 882 102 Kč. Tyto finanční prostředky byly použity převážně na zlepšení cestovního ruchu a spolupráce s Polskou republikou. V roce 2013 byly využity dotační prostředky ve výši 8 013 494 Kč, z čehož největší částka připadla na Technologické centrum ORP Kravaře, dále pak pořízení svozového vozidla kontejneru a dotace JSDH Kravaře.

Tabulka 4.2 Čerpání dotací v obci Kravaře v programovém období 2014-2020

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2014	Protipovodňová ochrana na	Evropský fond pro regionální	3 667 794	3 117 634	550 160	3 667 794

	Ratibořsko-opavském pohraničí	rozvoj – Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika				
2014	Podpora standardizace orgánu sociálně-právní ochrany Kravaře	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	1 892 077	1 608 265	283 812	1 892 077
2014	Zabezpečení akceschopnosti JSDH Kravaře	Moravskoslezský kraj	170 000	170 000	0	170 000
2016	Projekt – Věda, umění, zábava	Program INTERREG V-A Česká republika – Polsko	151 112	128 440	22 672	151 112
2016	Nové horizonty, Pietrowice Wielkie - Kravaře	Program INTERREG V-A Česká republika – Polsko	108 238	92 014	16 224	108 238
2016	Oslavy výročí významného kravařského rodáka Ivo Žídka	Moravskoslezský kraj	106 000	53 000	53 000	106 000
2018	Územní studie „Náměstí a mezivodky – zámecký park“	Evropský fond pro regionální rozvoj Integrovaný regionální operační program	447 215	402 494	44 721	447 215
2018	Cyklostezka Kravaře – Dolní	Evropský fond pro regionální	18 792 545	17 852 918	939 627	18 792 545

	Benešov	rozvoj Integrovaný regionální operační program				
2018	Biologicky rozložitelný odpad	Fond soudržnosti Evropský fond pro regionální rozvoj Operační program Životní prostředí	2 384 304	2 026 659	357 645	2 384 304
2018	Konsolidace ICT a elektronizace procesů města Kravaře	Integrovaný operační program Evropský fond pro regionální rozvoj Ministerstvo pro místní rozvoj	3 842 706	3 266 300	576 406	3 842 706
2018	Oprava věže zámecké kaple	Moravskoslezský kraj	240 000	168 000	72 000	240 000
2018	Veřejné osvětlení – I. etapa	Ministerstvo průmyslu a obchodu	1 100 000	760 225	339 775	1 100 000
CELKEM				29 645 949		

Zdroj: Obecní úřad Kravaře, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

V roce 2014 obec Kravaře využila dotační prostředky ve výši 4 895 899 Kč. V roce 2016 využila dotační prostředky ve výši 273 454 Kč, které byly použity především na přeshraniční spolupráci ČR – Polsko. V roce 2018 využila obec dotační prostředky v celkové výši 24 476 596 Kč.

Obec Kravaře si žádosti zpracovává převážně sama, avšak náročnější žádosti zpracovává projektový manažer. Velkou výhodou v oblasti poskytování dotací z evropských, národních a krajských zdrojů spatřuje obec v dostupnosti finančních prostředků jako víceletého zdroje financování. Nevýhodou evropských dotací považuje obec velkou administrativní náročnost a velmi přísná kritéria, které musí obec pro schválení splnit. Z obou výše uvedených tabulek je patrné, že obec převážně využívá čerpání dotací z evropských fondů.

4.1.2 Čerpání dotačních prostředků v obci Hlučín

Obci Hlučín byly poskytnuty dotace v programovém období 2007-2013 z rozpočtu státu, Moravskoslezského kraje i z evropských fondů. O dotační prostředky žádala obec především v oblasti výstavby a rekonstrukce v obci a zlepšení stavu budov příspěvkových organizací obce.

Tabulka 4.3 Čerpání dotací v obci Hlučín v programovém období 2007-2013

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2010	Vzdělávání v eGon centru ORP Hlučín	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	2 350 000	2 000 000	350 000	2 350 000
2010	Zkvalitnění odpadového hospodářství ve městě Hlučín	Státní fond životního prostředí	682 701	614 431	68 270	682 701
2011	Víceúčelové hřiště Darkovičky	ROP Moravskoslezsko	4 239 781	3 921 798	317 983	4 239 781
2011	Nový pavilon MŠ Cihelní	ROP Moravskoslezsko	9 000 000	7 110 000	1 890 000	9 000 000
2012	Modernizace zahrady Dětské rehabilitace	ROP Moravskoslezsko	2 000 000	1 700 000	300 000	2 000 000

	Hlučín					
2012	Zelená úsporám	Program Zelená úsporám	11 994 241	11 994 241	0	11 994 241
2013	Oprava válečného hrobu na hřbitově	Ministerstvo kultury ČR	77 924	62 339	15 585	77 924
2013	Rozšíření kamerového systému	Ministerstvo vnitra ČR	362 724	326 451	36 273	362 724
2013	Informační cedule – turistické atraktivy v Hlučíně	Moravskoslezský kraj	64 603	40 700	23 903	64 603
CELKEM				27 769 960		

Zdroj: Obecní úřad Hlučín, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Obec Hlučín je úspěšným žadatelem o dotace. V tomto programovém období díky dotacím proběhlo zkvalitnění odpadového hospodářství v obci, bylo postaveno sportovní hřiště v části obce Hlučín-Darkovičky, taktéž finanční prostředky šly na nový pavilon MŠ Cihelní, byla zmodernizována zahrada dětské rehabilitace a v neposlední řadě došlo na rozšíření kamerového systému v obci.

Tabulka 4.4 Čerpání dotací v obci Hlučín v programovém období 2014-2020

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2014	Jsme tu pro občany – aktivy MA21 a Zdravého města Hlučín	Moravskoslezský kraj	133 000	79 000	54 000	133 000

2014	Forenzní značení jízdních kol	Ministerstvo vnitra	29 000	26 000	3 000	29 000
2014	Dětská rehabilitace Hluboká	Operační program Životní prostředí	2 400 000	1 538 000	862 000	2 400 000
2014	Rozšíření likvidace biologicky rozložitelných komunálních odpadů	Operační program Životní prostředí	2 439 000	2 174 280	264 720	2 439 000
2014	Obnova zeleně na fotbalovém hřišti	Operační program Životní prostředí	354 260	265 695	88 565	354 260
2015	Regenerace panelového sídliště OKD - východ	Ministerstvo pro místní rozvoj	8 974 090	4 000 000	4 974 090	8 974 090
2015	Projekt Hlučín – město, ve kterém stojí za to žít	Moravskoslezský kraj	135 000	80 000	55 000	135 000
2015	Zateplení MŠ Cihelní	Fond soudržnosti Státní fond životního prostředí	1 284 088	1 091 474	192 614	1 284 088
2015	Bytový dům na ulici Opavské	Ministerstvo pro místní rozvoj	3 364 000	3 300 000	64 000	3 364 000
2015	Oprava Mateřská škola Dr. Edvarda Beneše	Fond soudržnosti Státní fond životního prostředí	1 101 128	991 015	110 113	1 101 128

2015	Obnova zeleně na sídlišti Rovniny	Fond soudržnosti Státní fond životního prostředí	1 700 000	1 275 000	425 000	1 700 000
2015	Městský kamerový dohlížecí systém	Ministerstvo vnitra	331 111	298 000	33 111	331 111
2015	Rekonstrukce ZUŠ	Fond soudržnosti Státní fond životního prostředí	2 280 000	1 660 000	620 000	2 280 000
2016	Dotace na aktivity MA 21	Moravskoslezský kraj	85 000	85 000	0	85 000
2017	Dotace na podporu MA 21	Moravskoslezský kraj	161 987	90 000	71 987	161 987
2017	Zateplení bytových domů ulice Opavská	Evropský fond pro regionální rozvoj Ministerstvo pro místní rozvoj	2 222 222	700 000	1 522 222	2 222 222
2017	Zdravé stárnutí seniorů	Moravskoslezský kraj	66 500	53 200	13 300	66 500
2017	Zateplení bytového domu ulice Severní	Evropský fond pro regionální rozvoj Ministerstvo pro místní rozvoj	6 000 000	1 890 000	4 110 000	6 000 000
2018	Projekt Zdravý podzim života	Moravskoslezský kraj	125 000	100 000	25 000	125 000

	v Hlučíně					
2018	Projekt Doprava hlučínských žáků do vzdělávacích institucí	Moravskoslezský kraj	75 000	70 000	5 000	75 000
2018	Bezpečnost seniorů v Hlučíně	Moravskoslezský kraj	126 887	100 000	26 887	126 887
2018	Udržitelný rozvoj v Hlučíně	Moravskoslezský kraj	150 000	90 000	60 000	150 000
2018	Parkoviště na ulici J. Seiferta	Ministerstvo vnitra	126 808	114 127	12 681	126 808
CELKEM				20 070 791		

Zdroj: Obecní úřad Hlučín, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

V programovém období 2014-2020 byla obec Hlučín rovněž úspěšným žadatelem o dotace. V tomto období mimo jiné došlo k zateplení bytových domů, bylo opraveno parkoviště v obci, dále byla zrekonstruována ZUŠ, byla opravena mateřská škola, zateplena MŠ a mnoho dalších projektů, které jsou psány v tabulce výše.

Obec Hlučín velmi výrazně čerpá dotační prostředky, ať už z krajských, národních či nadnárodních zdrojů. Většinu žádostí si obec zpracovává sama, ale na náročnější akce si najímá externí firmu. Z interních zdrojů obce Hlučín vyplývá, že obec Hlučín považuje v oblasti poskytování dotací na evropské úrovni za výhodu míru spolufinancování a nevýhodu velkou administrativní náročnost. Výhodou dotací na národní a krajské úrovni je dostupnosti finančních prostředků jako víceletého zdroje financování a nevýhodu nízký podíl dotačních prostředků na celkovém financování projektu.

4.1.3 Čerpání dotačních prostředků v obci Bolatice

Dotační prostředky pro obec byly v obou programových obdobích poskytnuty z nadnárodních národních a krajských zdrojů. Poskytnuté finance byly použity na výstavbu a opravy v obci. Přijaté dotace byly použity také na volnočasové aktivity v obci.

Tabulka 4.5 Čerpání dotací v obci Bolatice v programovém období 2007-2013

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2007	Přístupové komunikace k podnikatelským subjektům	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	4 647 000	3 252 948	1 393 052	4 647 000
2007	ČOV Bolatice	Státní fond životního prostředí	32 137 200	19 282 320	12 854 880	32 137 200
2008	Rekonstrukce objektu ZŠ	ROP Moravskoslezsko	9 400 000	8 100 000	1 300 000	9 400 000
2008	Zateplení objektu ZŠ	OP Životní prostředí	12 400 000	9 800 000	2 600 000	12 400 000
2009	CzechPOINT – kontaktní místo	IOP	67 540	57 409	10 131	67 540
2009	Výstavba chodníku Bolatice-Borová	POV	1 477 000	1 000 000	477 000	1 477 000
2009	Zateplení mateřských škol v Bolaticích a v Borové	OP Životní prostředí	6 300 000	4 600 000	1 700 000	6 300 000
2009	Rozvoj přeshraniční spolupráce v obci Bolatice a Rudy	OPPS CZ-PL	136 137	115 716	20 421	136 137
2010	Veřejné osvětlení přechodu pro chodce	Moravskoslezský kraj	813 972	610 479	203 493	813 972
2010	Zdravotní středisko - přístavba	ROP Moravskoslezsko	10 000 000	9 000 000	1 000 000	10 000 000
2010	Výsadba zeleně v	OP Životní prostředí	2 000 000	1 850 000	150 000	2 000 000

	Bolaticích	prostředí				
2011	Rekonstrukce ZŠ Bolatice	ROP Moravskoslezsko	22 400 000	18 000 000	4 400 000	22 400 000
2011	Protipovodňové opatření v obci Bolatice	Ministerstvo zemědělství ČR	4 300 000	3 900 000	400 000	4 300 000
2011	Regenerace urbanizované krajiny	OP Životní prostředí	1 200 000	1 100 000	100 000	1 200 000
2011	Zlepšení kvality projektu MA21	Ministerstvo životního prostředí ČR	894 800	778 320	116 480	894 800
2012	48TI Bolatice	Ministerstvo pro místní rozvoj	3 062 336	2 400 000	662 336	3 062 336
2013	Suchou nohou za poznáním Bolatických poldrů	Program rozvoje venkova ČR	328 697	230 355	98 342	328 697
2013	Rozšíření expozice skanzenu v Bolaticích	Program rozvoje venkova ČR	427 177	265 626	161 551	427 177
2013	Pořízení čistícího stroje	OP Životní prostředí	1 366 090	1 161 177	204 913	1 366 090
2013	Výstavba nového víceúčelového sportovního areálu	Ministerstvo financí ČR	7 093 000	5 469 000	1 624 000	7 093 000
2013	Obec Bolatice – biologicky rozložitelný odpad	Operační program Životní prostředí	2 192 278	1 973 050	219 228	2 192 278
2013	Bezbariérové úpravy budovy DOS	Ministerstvo kultury ČR	820 000	420 000	400 000	820 000
2013	Ekologické hřiště	OP Životní prostředí	2 821 154	2 539 037	282 117	2 821 154

	Bolatice	prostředí				
2013	18TI Bolatice	Ministerstvo pro místní rozvoj	3 508 909	900 000	2 608 909	3 508 909
CELKEM				96 805 437		

Zdroj: Obecní úřad Bolatice, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Z tabulky je patrné, že obec Bolatice realizovala v programovém období 2007-2013 celkem 24 projektů. Nejvyšší dotaci získala obec v roce 2007 ze Státního fondu životního prostředí na ČOV Bolatice. Dále díky dotacím proběhla v obci rekonstrukce ZŠ, zateplení ZŠ, výstavba chodníků v obci, oprava veřejného osvětlení, přístavba zdravotního střediska, byl vybudován víceúčelový sportovní areál.

Tabulka 4.6 Čerpání dotací v obci Bolatice v programovém období 2014-2020

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2014	Výsadba nové zeleně v obci	Operační program Životní prostředí	703 589	633 230	70 359	703 589
2015	Zateplení hasičské zbrojnice	OP Životní prostředí	1 402 113	1 191 796	210 317	1 402 113
2015	Regenerace urbanizované krajiny	OP Životní prostředí	276 061	220 849	55 212	276 061
2015	Zateplení drážní budovy	OP Životní prostředí	1 773 804	1 303 822	469 982	1 773 804
2015	Výstavba chodníku s cyklostezkou	Státní fond dopravní infrastruktury	2 987 000	2 538 000	449 000	2 987 000
2016	Výstavba	Ministerstvo pro	8 651 122	3 285 000	5 366	8 651 122

	podporovaných bytů	místní rozvoj			122	
2017	Podzimní škola pro seniory	Moravskoslezský kraj	85 000	68 000	17 000	85 000
2017	Výsadba nové zeleně v obci	Operační program Životní prostředí	392 156	250 000	142 156	392 156
2017	Výstavba nového vodovodního přivaděče	OP Životní prostředí	2 996 484	2 397 187	599 297	2 996 484
2017	Sběrný dvůr Bolatice	OP Životní prostředí	4 784 522	4 066 843	717 679	4 784 522
2018	Podpora aktivit MA21 v obci Bolatice	Moravskoslezský kraj	315 000	200 000	115 000	315 000
2018	Výsadba zeleně v obci	Ministerstvo životního prostředí ČR	57 959	57 959	0	57 959
2019	Efektivní veřejná správa obce Bolatice	MPSV ČR	2 000 000	1 706 449	293 551	2 000 000
2019	Podpora aktivit MA21 v obci Bolatice	Moravskoslezský kraj	350 000	199 000	151 000	350 000
2019	Škola seniorů Bolatice	Moravskoslezský kraj	120 000	96 000	24 000	120 000
2019	Výstavba chodníků ulice Nádražní	SFDI	5 973 145	3 339 000	2 634 145	5 973 145
2019	Výsadba zeleně v obci	MŽP ČR	2 485 916	2 485 916	0	2 485 916
CELKEM				24 039 051		

Zdroj: Obecní úřad Bolatice, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Z tabulky vyplývá, že obec Bolatice realizovala v programovém období 2014-2020 zatím celkem 17 projektů. Nejvíce dotačních prostředků obec čerpala z OP Životní prostředí, využívala i dotace národní a krajské. Nejvyšší částku získala obec z OP Životní prostředí na vybudování sběrného dvora. Často také obec využívá dotační prostředky na výsadbu zeleně v obci, obec také podporuje činnost seniorů v obci.

Z obou tabulek je patrné, že obec Bolatice často využívá dotační prostředky k rozvoji obce. Dle interního sdělení obec shledává výhodu v oblasti poskytování dotací na evropské, národní a krajské úrovni, dostatečnou míru spolufinancování projektu. Negativně hodnotí administrativní náročnost a přísná kritéria, která musí být pro schválení žádosti splňována.

4.1.4 Čerpání dotačních prostředků v obci Štěpánkovice

Dotační prostředky pro obec byly v obou programových období převážně poskytnuty z národních a krajských zdrojů. Poskytnuté finance byly použity na spolufinancování projektů příspěvkových organizací obce.

Tabulka 4.7 Čerpání dotací v obci Štěpánkovice v programovém období 2007-2013

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2008	Komplexní úprava zeleně v obci	Státní fond životního prostředí	601 000	573 644	27 356	601 000
2011	Revitalizace areálu bývalého hospodářského dvora	Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko	285 500	138 000	147 500	285 500
2013	Výměna oken a zateplení budov ZŠ	Státní fond životního prostředí	5 214 103	2 976 746	2 237 357	5 214 103
2013	Výměna oken a zateplení MŠ	Státní fond životního prostředí	3 113 003	1 678 982	1 434 021	3 113 003

2013	Obecní zeleň ve Štěpánkovicích	Státní životního prostředí	fond	994 246	635 025	359 221	
2013	Krajinná zeleň ve Štěpánkovicích	Státní životního prostředí	fond	1 105 888	966 046	139 842	1 105 888
2013	Zateplení sportovní klubovny	Státní životního prostředí	fond	1 798 386	788 436	1 009 950	1 798 386
2013	Zateplení kulturního domu	Státní životního prostředí	fond	4 361 462	2 580 577	1 780 885	4 361 462
2013	Snížení prašnosti z plošných zdrojů v obci	Státní životního prostředí	fond	2 192 641	1 773 436	419 205	2 192 641
CELKEM					12 110 892		

Zdroj: Obecní úřad Štěpánkovice, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Z tabulky vyplývá, že obec v tomto programovém období realizovala 9 projektů. Nejvyšší dotace obec využila při opravách ZŠ a MŠ, dotační prostředky byly také využity při zateplení kulturního domu.

Tabulka 4.8 Čerpání dotací v obci Štěpánkovice v programovém období 2014-2020

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2014	Zpracování územního plánu obce	Centrum pro regionální rozvoj	321 255	321 255	0	321 255
2014	Sběrný dvůr	Státní životního prostředí	fond 2 845 491	2 323 043	522 448	2 845 491
2014	Revitalizace areálu bývalého	Regionální rada regionů	2 250 887	1 796 204	454 683	2 250 887

	hospodářského dvora	soudržnosti Moravskoslezsko				
2016	Místo pasivního odpočinku	Ministerstvo zemědělství	388 809	198 137	190 672	388 809
2018	Cyklostezka	Obec Kobeřice	1 766 562	883 281	883 281	1 766 562
CELKEM				5 521 920		

Zdroj: Obecní úřad Štěpánkovice, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Z tabulky je patrné, že obec v tomto programovém období zrealizovala zatím 5 projektů. Byl vybudován sběrný dvůr, proběhla revitalizace areálu hospodářského dvora, obec se také podílela na vybudování cyklostezky.

Obec Štěpánkovice využívá k získání informací dotační poradenství a internet. Spolupracuje také s dotačním poradcem a s manažerkou mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska. Obec shledává výhodu v oblasti poskytování dotací na evropské, národní a krajské úrovni, dostatečnou míru spolufinancování projektu. Nevýhodou pro obec je administrativní náročnost a přísná kritéria, která musí být pro schválení žádosti splňována.

4.1.5 Čerpání dotačních prostředků v obci Oldřišov

Obec Oldřišov přijala v obou programových obdobích dotační prostředky z nadnárodních, národních i krajských zdrojů. Tyto dotační prostředky byly použity na zlepšení kvality života obyvatel, volnočasové aktivity a rekonstrukce obecního majetku.

Tabulka 4.9 Čerpání dotací v obci Oldřišov v programovém období 2007-2013

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2011	Kanalizace a ČOV	OP Životní prostředí	68 832 000	46 198 000	22 634 000	68 832 000
2011	Obnova stromořadí	OP Životní prostředí	384 000	336 000	48 000	384 000
2012	Rekonstrukce chodníku Opavská	Moravskoslezský kraj	2 134 000	712 000	1 422 000	2 134 000

2012	Oprava střechy zdravotního střediska	Moravskoslezský kraj	1 026 000	427 000	599 000	1 026 000
2012	Oprava kaple	Moravskoslezský kraj	368 000	257 000	111 000	368 000
CELKEM				47 930 000		

Zdroj: Obecní úřad Oldřišov, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

Obec Oldřišov v tomto programovém realizovala pět projektů. Byla vybudována ČOV a kanalizace, proběhla výsadba stromů, dotační prostředky byly použity na rekonstrukci chodníku, taktéž proběhla oprava střechy zdravotního střediska a v neposlední řadě byla opravena kaple.

Tabulka 4.10 Čerpání dotací v obci Oldřišov v programovém období 2014-2020

Rok	Název projektu	Zdroj poskytnuté dotace	Výše požadované dotace (v Kč)	Výše schválené dotace (v Kč)	Vlastní zdroje (v Kč)	Celková výše financování (v Kč)
2014	Oprava hřbitova	Moravskoslezský kraj	329 000	171 000	158 000	329 000
2014	Obnova aleje na Kravařské cestě	Moravskoslezský kraj	412 000	359 000	53 000	412 000
2015	Rekonstrukce smuteční síně	Ministerstvo pro místní rozvoj	769 972	118 154	651 818	769 972
2015	Rekonstrukce chodníku k zámku	Moravskoslezský kraj	2 320 034	250 000	2 070 034	2 320 034
2015	Opava kaple sv. Antonína	Ministerstvo pro místní rozvoj	352 055	241 356	110 699	352 055
2015	Sociální byty	Ministerstvo pro místní rozvoj	4 616 158	1 650 000	2 966 158	4 616 158
2016	Kompostárna Oldřišov	OP Životní prostředí	3 716 101	2 852 770	863 331	3 716 101
2017	Oprava komunikace na	Moravskoslezský kraj	1 224 466	604 973	619 493	1 224 466

	ulici Svobody					
2017	Svoz bio odpadu	OP Životní prostředí	683 650	581 102	102 548	683 650
2017	Víceúčelové hřiště ZŠ Oldřišov	Ministerstvo pro místní rozvoj	3 098 007	1 790 812	1 307 195	3 098 007
2018	Novostavba chodníku a oprava ulice Sokolovská	Ministerstvo pro místní rozvoj	3 264 925	289 718	2 975 207	3 264 925
CELKEM				8 908 885		

Zdroj: Obecní úřad Oldřišov, Interní materiál, vlastní zpracování, 2019

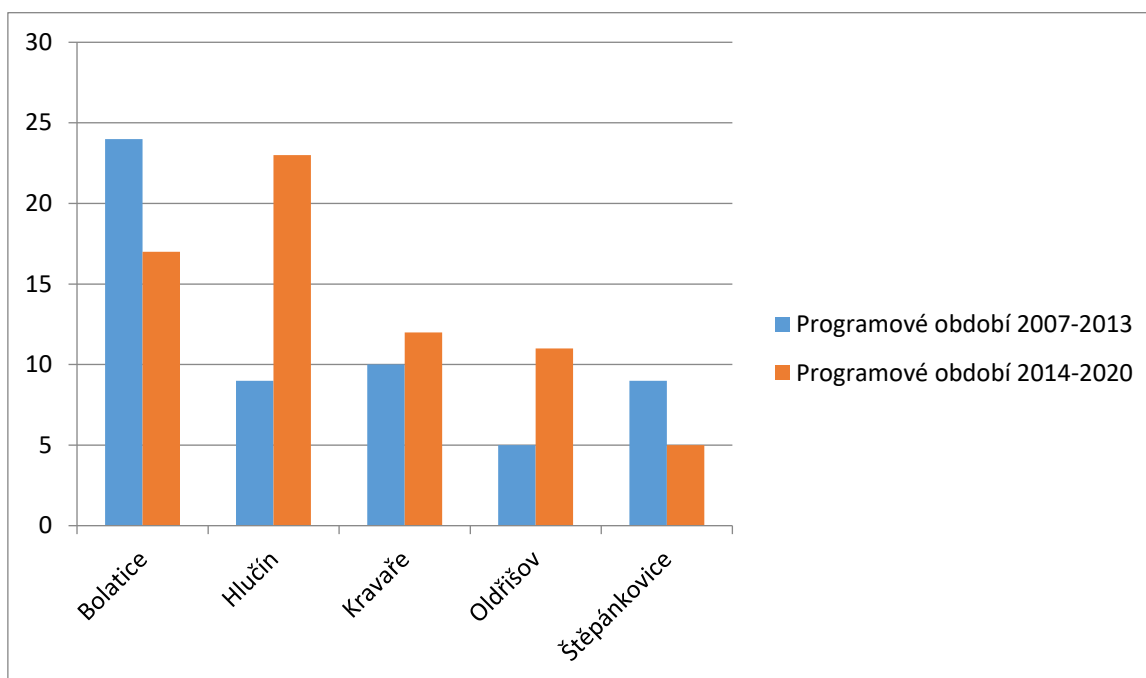
V programovém období 2014-2020 realizovala obec Oldřišov zatím jedenáct projektů. I díky dotačním prostředkům byl opraven místní hřbitov, byla provedena rekonstrukce smuteční síně, byly opraveny sociální byty, dotační prostředky také směřovaly na kompostárnu, bylo vybudováno víceúčelové hřiště ZŠ Oldřišov a také byly opraveny a postaveny chodníky.

4.2 Souhrnné zhodnocení využití dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Svazku obcí Hlučínska

Ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska bylo v programovém období 2007-2013 realizována prostřednictvím dotačních titulů celkem 57 projektů. V programovém období 2014-2020 bylo realizováno 68 projektů. V následující podkapitole je provedeno zhodnocení využití dotačních prostředků ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska v programových obdobích 2007-2013 a 2014-2020, které vychází z dat poskytnutých jednotlivými obcemi.

4.2.1 Zhodnocení využití dotačních prostředků podle počtů realizovaných projektů

Graf 4.1 Počet realizovaných projektů ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska

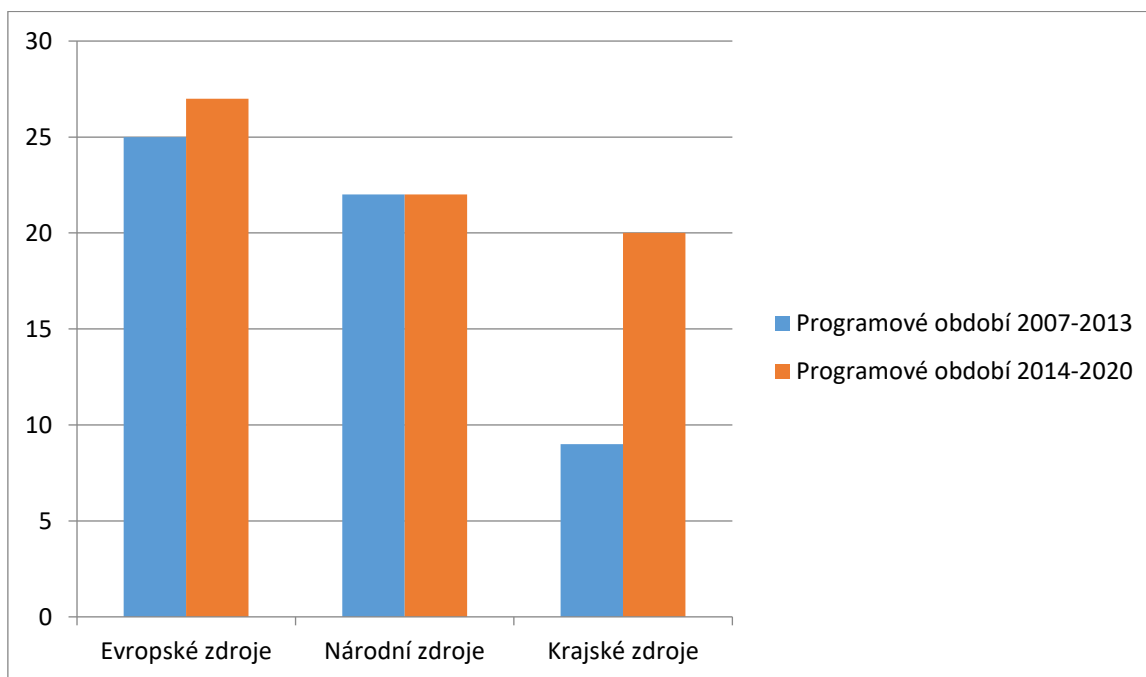

Zdroj: OÚ Bolatice, OÚ Hlučín, OÚ Kravaře, OÚ Oldřišov, OÚ Štěpánkovice, 2019, vlastní zpracování

Ve vybraných obcích mikroregionu bylo v programovém období 2007-2013 úspěšně realizováno 57 projektů a v programovém období 2014-2020 celkem 68 projektů. V programovém období 2007-2013 nejvíce projektů realizovala obec Bolatice, v programovém období 2014-2020 nejvíce projektů realizovalo město Hlučín. V programovém období 2007-2013 realizovala obec Bolatice 24 projektů, což představuje 42 % z celkového počtu realizovaných projektů ve vybraných obcích v daném období. V programovém období 2014-2020 realizovalo město Hlučín 23 projektů, což představuje 34 % z celkového počtu projektů.

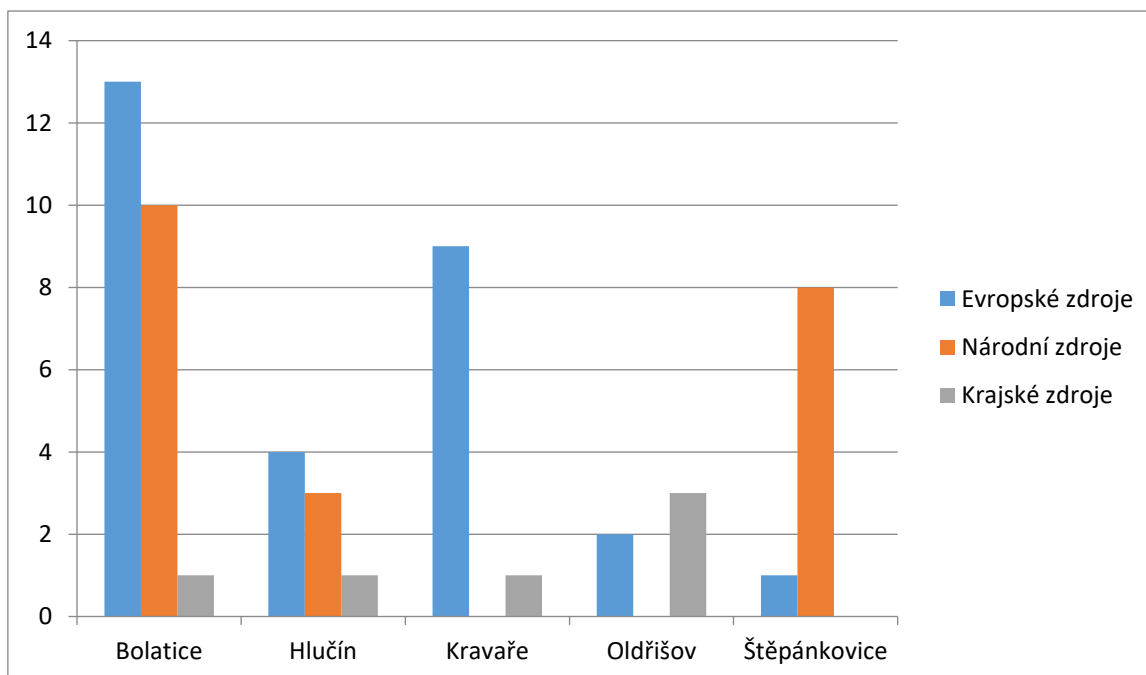
Graf 4.2 Počet realizovaných projektů podle zdroje spolufinancování

Zdroj: OÚ Bolatice, OÚ Hlučín, OÚ Kravaře, OÚ Oldřišov, OÚ Štěpánkovice, 2019, vlastní zpracování

Graf 4.2 znázorňuje podíl evropských, národních a krajských dotačních prostředků na spolufinancování projektů ve vybraných obcích mikroregionu Sdružení obcí Hlučínska v programovém období 2007-2013 a v programovém období 2014-2020. V obou programových obdobích bylo nejvíce finančních prostředků poskytnuto z evropských zdrojů. V programovém období 2007-2013 se evropské dotační prostředky podílely na 25 projektech, v programovém období 2014-2020 se jednalo o 27 projektů. V prvním programovém období evropské dotace tvořily 45 % z celkového počtu, v programovém období 2014-2020 se jednalo o 39 % z celkového počtu.

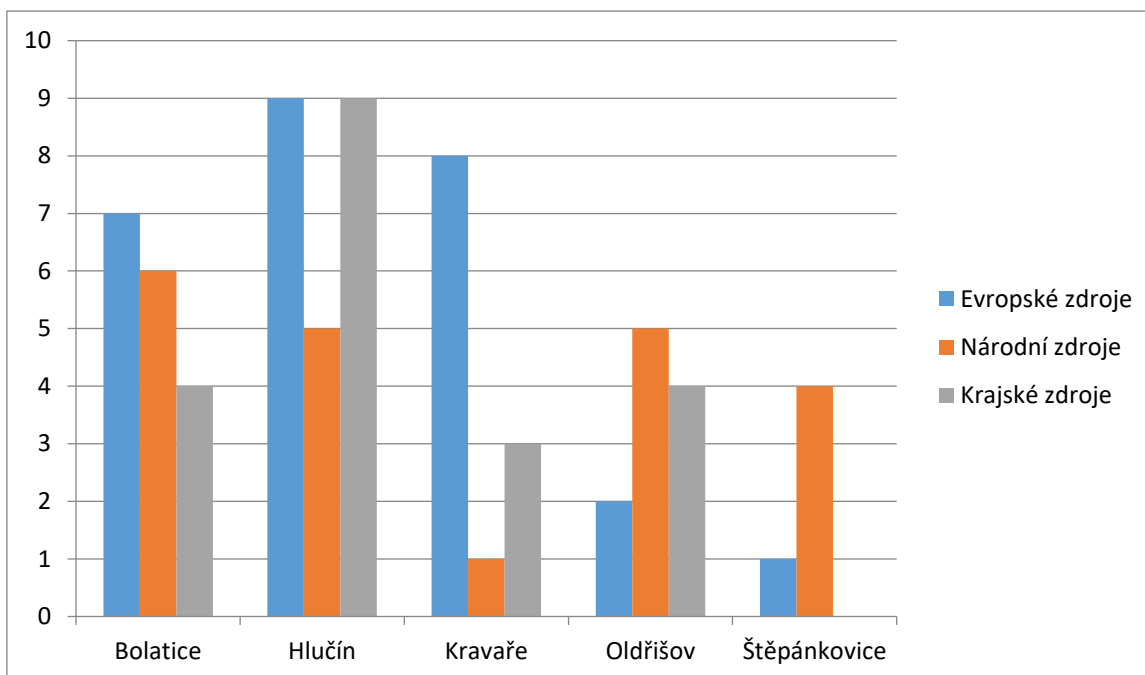
Graf 4.3 Počet projektu při čerpání dotačních prostředků v jednotlivých obcích v programovém období 2007-2013

Zdroj: OÚ Bolatice, OÚ Hlučín, OÚ Kravaře, OÚ Oldřišov, OÚ Štěpánkovice, 2019, vlastní zpracování

Z grafu 4.3 je zřejmé, že obce Bolatice, Hlučín a Kravaře nejvíce využívají dotační příležitosti z evropských fondů. Naopak obec Štěpánkovice nejčastěji využívá dotace z národních zdrojů.

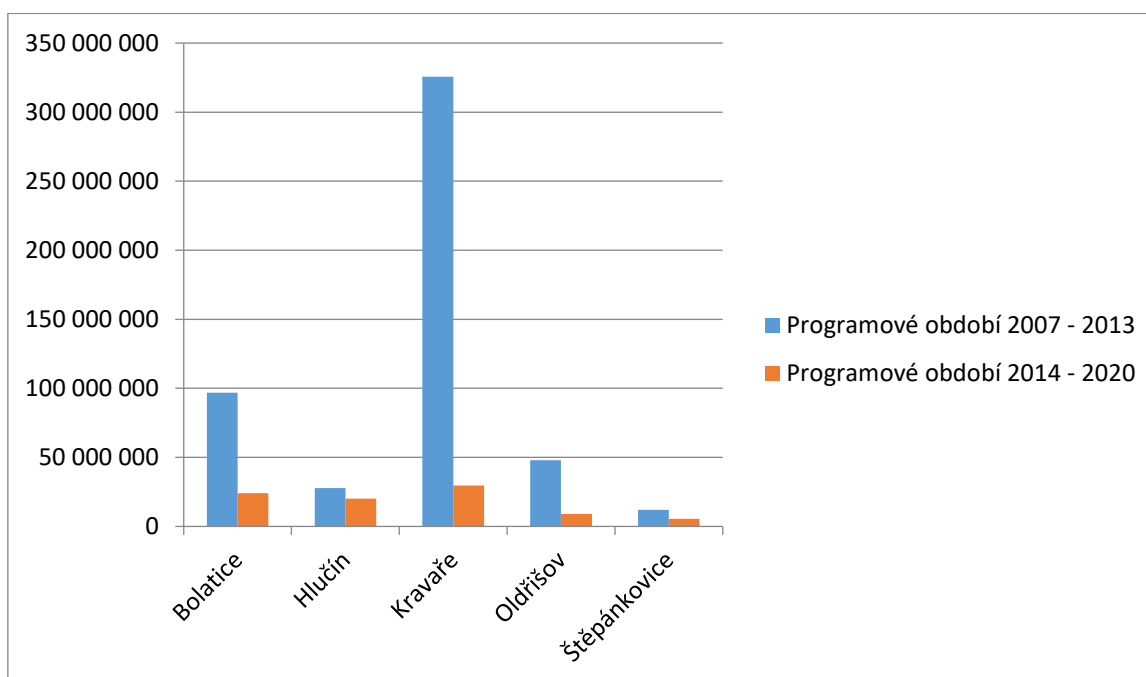
Graf 4.4 Počet projektů při čerpání dotačních prostředků v jednotlivých obcích v programovém období 2014-2020

Zdroj: OÚ Bolatice, OÚ Hlučín, OÚ Kravaře, OÚ Oldřišov, OÚ Štěpánkovice, 2019, vlastní zpracování

Z grafu 4.4 vyplývá, že v programovém období 2014-2020 čerpaly obce Bolatice, Hlučín a Kravaře nejvíce finančních prostředků z evropských fondů. Obec Oldřišov a Štěpánkovice naopak nejvíce využívaly národní zdroje.

Graf 4.5 Výše poskytnuté dotace vybraných obcí za období 2007 – 2018

Zdroj: OÚ Bolatice, OÚ Hlučín, OÚ Kravaře, OÚ Oldřišov, OÚ Štěpánkovice, 2019, vlastní zpracování

Tabulka 4.11 Realizace finančně nejnáročnějších projektů za podpory poskytnutých dotací

Obec	Programové období 2007-2013	Programové období 2014-2020
Bolatice	ČOV Bolatice	Sběrný dvůr Bolatice
Hlučín	Program Zelená úsporám	Regenerace panelového sídliště
Kravaře	Výstavba veřejné splaškové kanalizace a objektu ČOV	Cyklostezka Kravaře - Dolní Benešov
Oldřišov	Výstavba kanalizace a ČOV	Sociální byty
Štěpánkovice	Zateplení budovy ZŠ	Sběrný dvůr

Zdroj: OÚ Bolatice, OÚ Hlučín, OÚ Kravaře, OÚ Oldřišov, OÚ Štěpánkovice, 2019, vlastní zpracování

V tabulce 4.11 je zobrazen přehled nejnáročnějších projektů. V programovém období 2007-2013 tak bylo i díky poskytnutým dotacím ve vybraných obcích například vybudována ČOV Bolatice, ČOV Kravaře nebo ČOV Oldřišov. V programovém období 2014-2020 proběhla například v obci Hlučín regenerace panelového sídliště, v Bolaticích byl postaven sběrný dvůr, v Oldřišově byly vybudovány sociální byty a obec Kravaře se podílela na vybudování cyklostezky Kravaře – Dolní Benešov. Zde je potřeba zmínit, že pokud by obce na uvedené projekty neobdržely dotační finanční prostředky, nemohlo by dojít k realizaci mnoha projektů, neboť obce by ze svého rozpočtu nebyly schopny tyto projekty financovat.

Z interních zdrojů jednotlivých obcí bylo zjištěno, že většina obcí využívá pro zpracování žádosti o dotace kombinaci vlastních zdrojů a služby projektového manažera. Důvod, proč se obce rozhodují využít služby projektového manažera, je ten, že zpracování žádosti je pro obce z administrativního a časového hlediska velmi náročné. Z interních informací vybraných obcí vyplývá, že většina obcí je v oblasti problematiky čerpání dotací dostatečně informována. Velmi často jako zdroj informací obce využívají internet. Nejčastěji pro poradenské služby obce volí odborného dotačního poradce. Jako největší výhoda v oblasti poskytování dotací z evropských fondů se jeví pro obce objem poskytnutých prostředků. Naopak za největší nevýhodu obce považuje administrativní náročnost a přísná kritéria, která musí být pro schválení žádosti splňována. Co se týče poskytování národních a krajských dotací, obce shledávají výhodu v dostupnosti finančních prostředků jako víceletého zdroje financování.

ZÁVĚR

Mikroregion Svazek obcí Hlučínska je dobrovolným svazkem obcí a měst regionu Hlučínska, které sdružuje 27 samosprávných územních celků a úzce spolupracuje se čtyřmi bývalými obcemi Hlučínska, dnes městskými částmi Ostravy a Opavy a s obcemi Dobroslavice a Děhylov. Svazek obcí Hlučínska byl vytvořen za účelem vzájemné spolupráce, udržení a podpory tradic Hlučínska, celkového rozvoje regionu. Svazek obcí Hlučínska hájí zájmy téměř 75000 obyvatel. Svazek obcí Hlučínska se dělí na Svazek obcí Hlučínska – Východ a Svazek obcí Hlučínska – Západ.

Bakalářská práce se zabývala problematikou čerpání dotačních prostředků z evropských, národních a krajských zdrojů v 5 vybraných obcích mikroregionu Svazek obcí Hlučínska. Na základě poskytnutých dat jednotlivými obcemi bylo zjištěno, že v programovém období 2007-2013 bylo ve vybraných obcích celkem realizováno 57 projektů a v programovém období 2014-2020 zatím 68 projektů. V obou programových obdobích bylo nejvíce finančních prostředků poskytnuto z evropských zdrojů. V programovém období 2007-2013 se evropské dotační prostředky podílely na 25 projektech, v programovém období 2014-2020 se jednalo o 27 projektů. V programovém období 2007-2013 nejvíce projektů realizovala obec Bolatice, jednalo se o 24 projektů. V programovém období 2014-2020 nejvíce projektů zatím realizovalo město Hlučín, jedná se o 23 projektů. V letech 2007-2013 přijalo největší objem dotací město Kravaře, a to ve výši 325 640 102 Kč. V letech 2014-2020 přijalo největší objem dotací rovněž město Kravaře, a to ve výši 29 645 949 Kč.

Z interního sdělení vybraných obcí vyplynulo, že si obce žádosti o dotace na menší projekty zpracovávají samy. Na větší projekty spolupracují s externím pracovníkem, jednak z důvodu časové a hlavně administrativní náročnosti.

Pro vybrané obce mikroregionu jsou evropské, národní a krajské dotace důležitým zdrojem financí pro rozvoj území. Nejvíce finančních prostředků bylo poskytnuto z evropských zdrojů. V následujících letech 2019-2020 hodlají všechny vybrané obce nadále podávat žádosti o poskytnutí dotačních prostředků z evropských, národních či krajských zdrojů. Z interního sdělení vybraných obcí je zřejmé, že kladnou stránkou poskytování dotací z evropských zdrojů, je pro obce míra spolufinancování. Výhodou poskytování z národních a krajských dotací je poskytování finančních prostředků jako

víceletého zdroje financování. Obce jsou v oblasti poskytování dotací dostatečně informovány, jako nevýhodu uvádí administrativní náročnost, která je s poskytnutím dotace spojena. Tento fakt může některé obce od čerpání dotací odradit.

Řešením tohoto problému můžou být pravidelné aktivity ze strany poskytovatelů dotací, jako jsou například kurzy, školení a semináře zaměřené na danou problematiku. Administrativní náročnost by mohlo snížit omezení potřebných formulářů, které jsou po příjemci dotace požadovány, především v případě malých obcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace:

1. JÁČ, Ivan. *Jedinečnost obce v regionu*. Praha: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6
2. STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2
3. WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0
4. BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3
5. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0
6. ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-527-5

Elektronické zdroje:

7. Zákon č. 248 ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje: Sbírka zákonů České republiky[online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>
8. Euroskop.cz *Správní členění (systém NUTS)* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>
9. Ministerstvo pro místní rozvoj; Regionální rozvoj [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/sluzba/soubor/skripta-48-regionalni-rozvoj-20180817-docx.aspx>
10. Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: www.smocr.cz/data/fileBank/c05c459a-09f5-4855-82e6-131bfa92f181.pdf
11. ISAP: Databáze Cesta do Evropské unie [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://isap.vlada.cz/dul/cesty.nsf/7f723857997b924bc1257926004bd509/4b5bf13c593778208025686d004422e9?OpenDocument>
12. Sbírka zákonů ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/sbirka>
13. Euroskop.cz: Regionální politika [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>
14. DotaceEU.cz: Programové období 2007-2013 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/Programove-obdobi-2007-2013>
15. DotaceEU.cz: Programové období 2014-2020 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020>
16. DotaceEU.cz: Koncepce politiky soudržnosti po roce 2020 [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Koncepce-CR-pro-politiku-soudrznosti-2021>

17. Moderniobec.cz: Základní pravidla pro svazky obcí [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/zakladni-pravidla-pro-svazky-obci/>
18. Risy.cz: Mikroregiony [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/dokumenty-k-regionalnimu-rozvoji>
19. Rozvojobci.cz: Portál na podporu rozvoje obcí ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/rozvoj-obci/>
20. Epravo.cz: Zájmové sdružení právnických osob [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zajmove-sdruzeni-pravnickych-osob-a-novy-obcansky-zakonik-101589.html>
21. NSMAS: Místní akční skupiny [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>
22. Ministerstvo vnitra ČR: Mikroregiony a místní akční skupiny [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
23. Business Info: Public Private Partnership [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/public-private-partnership-ppp.html>
24. Sdružení obcí Hlučínska [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.eu/>
25. Kurzy.cz: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti - statistika [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/hlucin/stats-PU-MOSZV-ORGPf-stranka/>
26. Město Hlučín [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.hlucin.cz/>
27. Město Kravaře [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.kravare.cz/>
28. Kurzy.cz: Podnikatelské subjekty podle právní formy [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/kravare-okres-opava/stats-PU-MOSZV-ORGPf-stranka/>
29. Obec Bolatice [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.bolatice.cz/>

30. Obec Oldřišov [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.oldrisov.cz/>
31. Obec Štěpánkovice [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.stepankovice.cz/>
32. ČSÚ: Nezaměstnanost [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost_nezamestnanost_prace
33. ČSÚ: Stav a pohyb obyvatelstva v ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/pohyb-obyvatelstva-rok-2017>
34. DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR>
35. Risy.cz [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs>

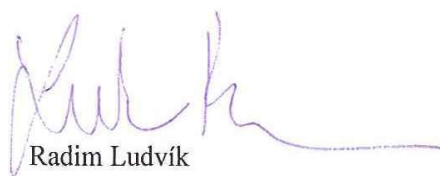
SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	Evropská unie
ESF	Evropský strukturální fond
Eurostat	Statistický úřad Evropské unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
Mze	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	Operační program
OÚ	Obecní úřad
SFDI	Státní fond opravy infrastruktury
SFRB	Státní fond opravy bydlení
SFŽP	Státní fond životního prostředí

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. 5. 2019

Radim Ludvík

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	SWOT analýza města Hlučín
Příloha 2	SWOT analýza obce Bolatice
Příloha 3	SWOT analýza obce Oldřišov

Přílohy: Příloha 1 SWOT analýza města Hlučín

Silné stránky	Slabé stránky
Geografická poloha města – blízkost města Ostravy, Opavy a hranic s Polskem	Veřejná doprava mezi městskými částmi
Plynofikace větší části města	Nedostačující síť cyklostezek ve městě, propojenost městských částí
Existence centrální čistírny odpadních vod	Nedostatek parkovacích míst ve městě
Fungující odpadové hospodářství	Špatný technický a stavební stav dopravní infrastruktury
Vodovodní síť po celém městě	Absence obchvatu a z toho vyplývající zatížení centra města automobilovou dopravou
Modernizovaná městská tepelná soustava	Nevyřešená plynulost dopravy zejména „ve špičkách“
Dobrá dopravní dostupnost města Hlučína	Nedokončená plynofikace některých částí města
Dobrá dopravní obslužnost ve směru do a z centra Ostravy	Čistička odpadních vod již kapacitně nevyhovující
Dobrá pověst pracovní síly	Neexistence kompostárny
Existence prosperujících podniků malé a střední velikosti s perspektivou dalšího rozvoje	Vodovodní síť potřebuje rekonstrukci a obnovu
Síť cyklostezek mimo město	Nové nebo rekonstruované objekty nejsou napojovány na centrální zdroje tepla
Vymezené plochy v územním plánu pro průmyslové a rozvojové zóny	Špatné dopravní spojení Hlučína a Ostravy
Rychlejší pokles nezaměstnanosti ve městě Hlučíně ve srovnání s okolím	Poruby
Dostatečné plochy vymezené v územní plánu pro bydlení	Všechny části města nejsou odkanalizovány,
Existence a funkčnost regionálních sdružení (Euroregion SILESIA, Sdružení obcí Hlučínska, MAS, SOMH)	Technický stav kanalizace nevyhovující

Dostatečná kapacita sítě MŠ a ZŠ	(není oddílná kanalizace)
Veřejně přístupný internet	Nejsou plochy k podnikání v majetku města a nedostatečná připravenost pozemků včetně infrastruktury pro bydlení a podnikání
Dostatek prostor pro kulturní činnosti a setkávání lidí	
Sportovně-rekreační areál	Zhoršující se kvalita ovzduší zapříčiněna zejména lokálními zdroji (RD opět využívají pevná paliva)
Spolupráce města s občanskými sdruženími	
Stabilita domácností – relativně vysoký podíl úplných rodin	Drobné černé skládky odpadů (vznikají přesto, že je zabezpečen svoz velkoobjemného odpadu i separační dvůr)
Vysoký podíl bydlení v rodinných domech (silná tradice individuální bytové výstavby)	Nedostatek pracovních sil potřebných profesí
Existence Komunitního plánu na roky 2006 až 2009.	Malá až žádná nabídka bydlení pro potřebné zaměstnance
Sídlo vojenské posádky – záchranný útvar Patriotismus	Nízké využití atraktivity a prostor zámku pro kulturní a společenské aktivity
	Nevyužívané turistické atraktivity města
	Ubytovací kapacity a jejich úroveň
	Nedostatek příležitostí pro využití volného času
	Špatné využívání potenciálu štěrkovny
	Nízká kvalita většiny poskytovaných služeb v CR
	Nedostatečný marketing CR
	Nedostatečná spolupráce města s podniky a podnikateli

	<p>Časté výpadky dodávek elektrické energie</p> <p>Nedostatečná kapacita v MŠ centru města</p> <p>Nedostatek bytů, špatná údržba bytového fondu města</p> <p>Velký podíl občanů vyjíždějících za prací – málo pracovních příležitostí ve městě samém</p> <p>Nižší průměrná mzda než je průměr MSK a ČR</p> <p>Nedostatečné využití zařízení pro volnočasové aktivity</p> <p>Nedostatečná vybavenost SRA</p>
--	---

Příležitosti	Hrozby
Využití dobré dopravní dostupnosti pro získání nových investorů	Zvýšení tranzitní dopravy po vybudování dálnice D 47
Realizace dopravního systému vlakové tramvaje	Hrozba povodní Změna legislativy – snížení pravomocí samosprávných obcí (služby města dál od občanů)
Vybudování obchvatu města	Neinformovanost ve městě a regionu
Posilování ekologické výchovy občanů	Nedostatečná spolupráce uvnitř regionu (státní správa, samospráva, sdružení obcí, podnikatelé, církve, občanský sektor)
Využití nově vybudované spalovny v Ostravě	Odpojování spotřebitelů od centrálního zásobování teplem, možnost zhoršení kvality ovzduší v důsledku používání lokálních zdrojů vytápění a přechodu zpět
Programy, granty, dotace a investice ze soukromých, národních a mezinárodních zdrojů (např. zapojení do projektů podpory ze Strukturálních fondů Evropské unie)	

Formy výchovy a vzdělávání využívající kvalitního životního prostoru	na pevná paliva
Rozvoj místní a regionální sítě cyklostezek	Staré ekologické zátěže
Rozptýlení znečištění ze silniční dopravy mimo centrum města díky nové trase silnice I/56 a případně I/11	Ohrožení průmyslovými haváriemi
Výstava kompostárny – umožnění separace biologicky rozložitelných odpadů	Růst nezaměstnanosti v regionu
Zkvalitnění volnočasových aktivit	Zhoršení podmínek pro podnikání
Využití přeshraniční spolupráce pro rozvoj místních turistických zajímavostí	Ekonomická migrace nepřizpůsobivých obyvatel z okolních států
Odstranění kontrol po vstupu do Schengenu	Demografický vývoj – stárnutí populace
Rozvoj Cestovního ruchu respektující ochranu přírody a krajiny, prodloužení turistické sezóny	Nevyřešení vlastnických vztahů (především půda)
Výroba z místních přírodních zdrojů, kvalitní hospodaření s nimi a ochrana (lesy, voda, půda, ovzduší)	Spekulace s nemovitostmi, hlavně se zemědělskou půdou
Šíření potřebných informací pro podnikatele, zemědělce, pracovní poradenství, pomoc začínajícím podnikatelům	Nedostatek prostředků na údržbu památek
Rozvoj informačních technologií, dostupnost internetu Rozvoj služeb	Demografický vývoj – stárnutí populace
Využití volných prostor, objektů a pozemků, obnova kulturního dědictví	Uzavírání se vnějším podnětům (xenofobie)
	Nedostatek prostředků na údržbu památek

<p>Změna využití části zemědělské půdy pro např. krajinotvorné programy, sport, turistiku, pěstování energetických plodin, zalesňování</p> <p>Rozšíření a prohloubení spolupráce s okolními regiony (včetně přeshraniční spolupráce)</p> <p>Zlepšení styku podnikatelů a místní administrativy (systém „jedněch dveří“)</p> <p>Posilování ekologické výchovy občanů</p> <p>Nalezení investorů pro novou bytovou výstavbu</p> <p>Rozvoj center komunitního života v obcích (školy, knihovny, spolky)</p> <p>Rozvoj sportovních činností v tradičních i nových formách</p> <p>Rozvoj občanských aktivit</p> <p>Lépe využít kulturního a historického potenciálu města, zejména v cestovním ruchu</p>	
--	--

Zdroj: Město Hlučín [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.hlucin.cz/>

Přílohy: Příloha 2 SWOT analýza obce Bolatice

Silné stránky	Slabé stránky
Připravená průmyslová zóna a prosperující firma Lanex a.s.	Nedostatečné dopravní napojení obce z hlediska přílivu významných investorů do průmyslové zóny
Značné množství firem s oborovou různorodostí	Nízká úroveň podnikatelského využití příležitostí v oblasti cestovního ruchu
Významný rozvoj služeb v obci	Nedostatek kvalifikované pracovní síly
Obec má dobré předpoklady pro rozvoj podnikání	Omezené finanční zdroje na realizaci všech potřebných projektů
Kvalifikovaná pracovní síla z průmyslových oborů regionálních firem	Špatné napojení regionu na evropskou dálniční síť (I/56)
Technické zázemí pro turistický ruch	Neodpovídající stav státních komunikací v regionu
Praktické a efektivní zkušenosti se získáváním dotací z programů státu, kraje i EU	Špatný stav některých komunikací a chodníků v obci
Spolupráce obce s významnými regionálními i celostátními institucemi	Špatný stav kanalizace
Růst daňových výnosů v souvislosti s rostoucím počtem obyvatel obce	Nedokončené a neúplné řešení bezbariérových komunikací v obci
Výhodná poloha obce v regionu v blízkosti významných měst	Slabá dopravní obslužnost uvnitř obce (Bolatice – Borová)
Blízkost hraničních přechodů na Polsko	Nedostatečná údržba cyklostezek a jejich vybavení službami
Dostupná a rozvinutá veřejná autobusová a železniční dopravu	Zhoršování čistoty ovzduší
Dostatečná kapacita parkovacích ploch ve	Existence velkého výrobního podniku v

srovnání s ostatními obcemi	centru obce
Kompletní technická infrastruktura v obci a plné napojení všech obyvatel na vodovod, kanalizaci a plynovod	Životní prostředí zhoršují psí exkrementy a malé černé skládky
Zajištění čištění všech odpadních vod obce	Nedostatek ploch typu lesopark a biokoridor
Dostupné telekomunikační služby	
Neexistence ekologických zátěží nebo významných problémů z oblasti ŽP	
V obci funguje komplexní systém třídění a sběru odpadů	
Všechny odpadní vody jsou čištěny v ČOV	
Vlastní zdroj užitkové i pitné vody	
Občané si váží hezkého prostředí obce	

Příležitosti	Hrozby
Možnost rozvoje spolupráce s příhraničními obcemi včetně nových pracovních příležitostí.	Ztráta tuzemských i zahraničních trhů v důsledku nízké konkurenceschopnosti podniků
Možnost využití potenciálu cestovního ruchu pro rozvoj podnikání v rámci regionu	Nedostatečná podpora rozvoje malých a středních podniků - existence bariér pro dynamický rozvoj MSP
Příhraniční poloha pro rozvoj cestovního ruchu	Zvyšování cen na trhu práce a materiálu
Existence finančních podpor ze strukturálních fondů EU	Nedostatek vlastních zdrojů na dofinancování projektů
Většina obyvatel je ochotna se podílet na	Nepříznivý vývoj daňového systému pro

dalším rozvoji obce	obce – nenaplnění očekávaných příjmů
Využití zkušeností ostatních měst a obcí ze spolupráce a členství ve sdruženích (NSZM ČR, SMO ČR, mezinárodní spolupráce, ...)	Zvyšování cen na trhu práce a materiálu
Napojení regionu na dálniční síť	Neexistence finanční rezervy na mimořádné situace
Vybudování rychlostní komunikace I/56	Nadměrný růst zadluženosti obce nad možnosti rozpočtu obce
Využití alternativních zdrojů energie	Zpoždování v budování významných regionálních napojení
Dostupnost letiště pro sportovní a rekreační účely	Nárůst silniční dopravy a zhoršování bezpečnosti silničního provozu
Rozšíření železniční sítě do Polska	Další zhoršování čistoty ovzduší vlivem cenových rozdílů ekologických a neekologických paliv
Rozšíření sítě cyklostezek a sportovišť	Zdražování služeb za odpady
Změna životního stylu obyvatel	Nezabezpečený náhradní zdroj vody
Zvýšení využívání obnovitelných, příp. alternativních zdrojů energie	
Rozšíření systému třídění odpadů	
Zlepšení osvěty obyvatel v oblasti ŽP	
Využití dešťové vody jako zdroj užitkové vody	

Zdroj: Obec Bolatice [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.bolatice.cz/>

Přílohy: Příloha 3 SWOT analýza obce Oldřišov

Silné stránky	Slabé stránky
Mírný, ale stálý nárůst počtu obyvatel.	Velký počet neobydlených domů v obci.
Větší podíl obyvatel do 15 let než podíl obyvatel 65 let a více.	Špatný stav některých obecních budov (obecní úřad, zámek).
Růst podílu obyvatel s ukončeným SŠ a VŠ vzděláním.	Neexistence startovacích či sociálních bytů v obci.
V obci působí řada malých živnostníků.	V obci chybí podnikatelská zóna.
Klesá počet nezaměstnaných v obci.	Více než polovina obyvatel dojíždí za prací mimo obec.
Obec má úplnou technickou infrastrukturu.	Nedořešená likvidace bioodpadu z domácností a z veřejných prostranství.
Byla vybudována tlaková splašková kanalizace.	V některých částech obce je špatné pokrytí signálem operátorů Vodafone a T-Mobile.
Propracovaný systém třídění odpadů.	Špatný stav místních komunikací.
Úplná plynofikace obce.	Špatný stav chodníků.
Nízká intenzita dopravy.	Absence a horší stav chodníků a dopravních bezpečnostních prvků v některých částech obce.
Dostatečná četnost spojů autobusové dopravy.	Nedostatečná dopravní obslužnost hromadnou dopravou do Ostravy.
	Průjezd zemědělské techniky přes obec.
Nové veřejné osvětlení.	Neexistence cyklostezky Oldřišov – Opava.
V obci působí praktický a dětský lékař.	Nespokojenost občanů s praktickým lékařem.
Odborní lékaři jsou dostupní v nedaleké Opavě.	Absence služeb pro seniory (klub důchodců a pobytové služby pro seniory)
Dostupnost služeb ošetřovatelských /Charita či Ošetřovatelská a sesterská agentura – OASA)	Neopravené prostory zámku – komunitní místnost, klubovny spolků, společenský sál, knihovna, zázemí pro společenské akce v zámeckém parku, sídlo obecního úřadu a lékařů.
Možnost zajištění dovážení obědů z Opavy.	V obci chybí volnočasové aktivity pro mládež, ale též dospělá a seniory.

V obci je devítiletá základní škola a mateřská škola.	Nízká naplněnost kapacity ZŠ.
V ZŠ jsou zajištěny mimoškolní aktivity určitého typu.	Volnočasových aktivit není k výběru dostatečný počet, zcela chybí zajištění výuky ZUŠ.
Bohatý kulturní, společenský, sportovní a spolkový život, vč. spolupráce spolků a obce.	Stárnoucí členská základna spolků.
Existence farnosti.	Malé možnosti fyzioterapie a rehabilitace.
V obci funguje tělocvična s posilovnou a saunou.	Zastaralé vybavení posilovny.
	Neexistence pořádkové služby v obci => rozvoj sociopatologických jevů (toxikomanie, u mládeže dále tabakismus a alkoholismus, vč. vandalství).
Žádné průmyslové provozy, které by znečišťovaly ovzduší.	Znečištěné ovzduší v zimních měsících z lokálních topenišť.
Zlepšení kvality vody Bílého potoka, díky vybudování splaškové kanalizace.	Špatná kvalita vody v obecních rybnících.
Revitalizace parku a obnova alejí v okolí obce.	Velké plochy intenzivně obhospodařované zemědělské půdy s nízkým podílem stabilních prvků (remízky, polní cesty, lesíky atd.).
	Špatný stav většiny biotopů v obci a okolí.

Příležitosti	Hrozby
Zvyšující se počet obyvatel může zefektivnit využití základní školy a následně zvýší počet obyvatel v produktivním věku.	Odkládání rekonstrukce zámku povede k jeho dalšímu chátrání.
Rekonstrukce zámku pro multifunkční využití – obecní úřad, ordinace lékařů, knihovna, klubovny spolků, prostory pro podnikání, zázemí kulturních a společenských akcí.	Málo finančních prostředků na rekonstrukci zanedbaných budov.
Rekonstrukce neobydlených domů a nabídka těchto domů pro bydlení a podnikatelské účely.	Nezájem o neobydlené staré domy povede k chátrání a vylidnění středu obce.
Prodej pozemků určených pro podnikání rušivé povede ke vzniku nové podnikatelské	Nedostatek pracovních příležitostí v obci a okolí povede k vyšší migraci, zejména u

zóny.	mladých lidí.
Vytvořením nové podnikatelské zóny vzniknou nové pracovní příležitosti, sníží se podíl dojížděky za zaměstnáním.	Nové podnikatelské aktivity s negativními vlivy na životní prostředí.
Zařazení rekonstrukce komunikací a chodníků mezi hlavní priority obce povede k rychlému vyřešení tohoto problému.	Intenzivní hospodaření s negativními vlivy na okolní biotopy, přetrvávající problém vodní eroze.
Možnost využití dotačních titulů při realizaci projektů technické infrastruktury.	Odkládání výstavby chodníků podél frekventovaných komunikací neřeší problém bezpečnosti chodců.
Dotační programy na rozvoj technické infrastruktury v obci umožní její další rozvoj.	Nedostatek finančních prostředků v rozpočtu obce a z dotačních titulů nevyřeší špatný stav komunikací a chodníků v obci.
Rozvojem služeb pro seniory, např. zřízením pečovatelské služby do domu apod., vznikne zároveň i nová příležitost pro podnikatele v obci.	Absence služeb pro seniory má negativní vliv na jejich zdraví, každodenní život a sociální zařazení.
Zřízení klubu pro seniory zvýší možnosti trávení volného času této skupiny obyvatel.	Problém dlouhodobé nenaplněnosti kapacity školy povede ke zrušení základní školy a dojíždění žáků do Opavy.
Rozšíření kapacity školky, spojení mateřské školy a základní školy v jeden subjekt zefektivní fungování obou subjektů.	Nedostatek volnočasových aktivit zejména pro mládež, může vést k vandalismu a vzniku patologických a sociálních problémů.
Vytvoření volnočasových aktivit ženlepší možnosti jejich začlenění do komunity.	Zánik spolků v případě, že nezískají nové členy.
Zvýšení nabídky volnočasových aktivit mládeže omezí riziko patologických a sociálních problémů.	Negativní dopad na ovzduší v obci vlivem spalování komunálního odpadu a nekvalitních paliv domácnostmi.
Vznik nových spolků s novými předměty činností přispěje k efektivnímu trávení volného času občany obce a dále přispěje ke snížení patologických jevů.	Některé biotopy v obci a okolí by mohly zejména vlivem zemědělské činnosti a následkem vandalismu v budoucnu úplně zaniknout.
Vybudování pobytových zařízení pro seniory plně hrazených seniory přispěje k rozvoji sociálních služeb v obci a dále povede ke vzniku nových pracovních míst.	Nedořešené vlastnické vztahy a odkládání komplexních pozemkových úprav blokuje řešení problémů vzniklých v důsledku vodní a větrné eroze a zvýšení ekologické stability krajiny.
Zvýšení informovanosti občanů o efektivním vytápění domácností a možnosti získání	

dotace na výměnu kotle zlepší kvalitu ovzduší v obci.	
Vyčištění obecních rybníků umožní využití rybníků pro rybolov či rekreaci.	
Obnova a údržba biotopů v obci a okolí zvýší biodiverzitu i rekreační využití.	

Zdroj: Obec Oldřišov [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <http://www.oldrisov.cz/>